

Afbureaukratisering og regelforenkling på integrations- og udlændingeområdet.

- Udkast til bruttokatalog

20. januar 2009

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	5
1.1. Fremgangsmåde og metode	5
Udkast til bruttokatalog over forenklingsforslag.....	8
A. Boligplaceringsområdet	8
A.1 Tidspunkt for varsling af modtagelse	8
1. Kort periode fra varsling til modtagelse af boligplacerede og intet cpr-nummer vanskeliggør kommunernes forberedelse af modtagelse	8
A.2 Økonomi	10
2. Vanskeligt og tidskrævende at sikre sammenhæng mellem et lille boligudbud til flygtninge og krav om at finde en passende bolig	10
3. Tidskrævende vurdering af nødvendige etableringsudgifter i forbindelse med boligplacering.....	11
4. Nogle kommuner er usikre på ankemulighederne i forbindelse med boliganvisning.....	12
B. Integrationskontrakter	13
B.1 Integrationskontraktens indhold.....	13
5. Integrationskontraktens opbygning er uoverskuelig.....	13
6. Overlap mellem integrationskontrakt og jobplan.....	14
7. Sproglig udfordring i arbejdet med integrationskontrakter	15
8. Beskæftigelsesmål for selvforsørgende	16
9. Problem, at selvforsørgende ikke har samme incitamenter til at samarbejde med kommunen, som ydelsesmodtagere har	17
10. Uoverensstemmelse mellem kontraktskabelonen og kravene til status ved introduktionsforløbets afslutning efter tre år samt ved ansøgning om permanent opholdstilladelse.....	18
B.2 Opfølgning på kontrakten	19
11. Større fleksibilitet i opfølgningen	19
12. Opfølgning på integrationskontrakter for borgere på barsel.....	20
13. Stort arbejde forbundet med hjemtagelse af resultattilskud.....	21
B.3 Tidspunkt for kontraktindgåelse	23
14. Krav om tidlig udarbejdelse af alle kontraktens elementer kan føre til ekstraarbejde i forhold til at formulere brugbare og realistiske kontrakter.....	23
15. Tilbagedatering af cpr-nummer skaber problemer for overholdelse af tidsfrist for udarbejdelse af integrationskontrakter	25
16. Tildeling af opholdstilladelser og dermed behovet for udarbejdelse af integrationskontakter kommer i ”bundter”	27
B.4 Aktiviteter og indsats	28
17. Indsatsen, der følger af integrationskontrakten, har for stort fokus på beskæftigelse.....	28
18. Opsplitning mellem jobindsats og bevilling af hjælp til udgifter ved deltagelse i introduktionsprogrammet.....	29

C. Danskuddannelse	30
C.1 Tilsyn	30
19. Usikkerhed om krav til tilsyn.....	30
C.2 Fravær og fremmøde.....	31
20. Stort ressourceforbrug på opfølgning på fravær fra danskundervisning.....	31
C.3 Økonomi	33
21. Uhensigtsmæssigheder i den økonomiske styring af sprogcentrene (modulbetaling og gebyrer).....	33
C.4 Forlængelse af den treårige danskuddannelsesret.....	34
22. Usikkerhed og uhensigtsmæssigheder i forhold til forlængelse af den treårige danskuddannelsesret.....	34
C.5 Indholdet i danskundervisningen	36
23. Sprogundervisningen kobles ikke i tilstrækkelig grad til arbejdsmarkedsdansk	36
24. Vanskeligt at fastholde unge i danskuddannelsesstilbud.....	38
25. Mangel på mulighed for praktiske undervisningsforløb	39
26. Vanskeligt at etablere undervisning på arbejdspladser	40
27. Uhensigtsmæssig indplacering på danskuddannelsesniveau genererer tidskrævende klagesager	41
28. Vanskelig og tidskrævende kontrol af legitimation ved prøveafholdelse.....	42
29. Løbende optag og modultest udfordrer afholdelsen af undervisningen.....	43
30. Det er vanskeligt at etablere eller få bevilget specialundervisning til kursister på danskuddannelserne	44
D. Sikkerhedsstillelse.....	45
D.1 Generelle forhold	45
31. Kompliceret regelsæt og mange sagsgange	45
D.2 Kommunikation med Udlændingesservice.....	46
32. Sen modtagelse af anmodningsskrivelser fra Udlændingesservice hindrer hurtig sagsbehandling	46
D.3 Kommunernes administration	47
33. Vejledning af pengeinstitutter vedrørende sikkerhedsstillelse er tidskrævende og kompliceret.....	47
34. Arbejdet med sikkerhedsstillelse er tidskrævende og urentabelt for kommunerne	48
D.4 Vejledning af udlænding	49
35. Ved skilsmisse skaber forlængelse af opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring en øget vejledningsopgave i kommunerne	49
36. Ufleksible regler for nedsættelse af sikkerhedsstillelse vanskeliggør nedsættelse af sikkerhedsstillelse for veluddannede	50
37. Arbejdet i forbindelse med flytning af sikkerhedsstillelser mellem kommuner er tidskrævende	51
E. Øvrige områder	52
38. Digital bekræftelse af aktiv jobsøgning skaber administrative byrder i sager vedrørende personer, der har en integrationskontrakt	52
39. Utilstrækkelige redskaber i integrationsindsatsen.....	53
40. Udfordringer i arbejdet med bl.a. integrationskontrakter for personer med humanitær opholdstilladelse	54

41. Underretninger om opholdstilladelser jævnfør udlændingelovens § 44 a har ofte fejl	55
42. Udarbejdelse af udtalelse til Udlændingetjenesten ved udløb af integrationsperioden er tidskrævende	56
43. Reglerne vedrørende meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse er komplicerede og administrativt byrdefulde	57
44. Administrativt byrdefuldt at administrere to parallelle regelsæt	58
45. Vejledning af udenlandske studerende om mulige opholdsretlige konsekvenser af en ansøgning om offentlig hjælp er administrativt byrdefuldt.....	59

1. Introduktion

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har igangsat et projekt rettet mod regelforenkling og afbureaukratisering på integrations- og udlændingeområdet. Formålet med projektet er at udarbejde en prioriteret liste med forslag til, hvor der kan afbureaukratiseres og regelforenkles inden for integrations- og udlændingeloven og den tilknyttede lovgivning. Der fokuseres på fire primære områder, nemlig boligplacering, sikkerhedsstillelse, danskuddannelse samt integrationskontrakter. Der er i projektet nedsat en styregruppe bestående af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, KL, Finansministeriet og Udlændingeservice.

I det følgende præsenteres et første udkast til et bruttokatalog over forenklingsforslag til at gøre opgaveløsningen mere smidig og effektiv for medarbejdere på integrations- og udlændingeområdet. Bruttokataloget er resultatet af en bred undersøgelse af barrierer for effektiv opgaveløsning hos den kommunale myndighed samt kommunale og private serviceleverandører. Ligeledes er øvrige interessenter blevet hørt. Der er i løbet af processen blevet tilkendegivet overfor de involverede, at eventuelle forslag til afbureaukratisering på andre områder end på de fire ovennævnte områder var velkomne, og at også sådanne forslag ville blive inddraget i det videre arbejde. På den nationale konference vil der således tillige være plads til at diskutere andre områder end områderne vedrørende boligplacering, sikkerhedsstillelse, danskuddannelse og integrationskontrakter.

Formålet med bruttokataloget er at skabe et bredt overblik over forslag til forenkling og afbureaukratisering. I bruttokataloget indgår således samtlige forslag, der er indsamlet hos kommunerne i forløbet indtil nu. Der er ikke foretaget en udvælgelse eller frasortering af forslag, ud over at enslydende eller lignende forslag er skrevet sammen.

I det følgende beskrives indledningsvis den fremgangsmåde, der er anvendt i undersøgelsen af behov for regelforenkling samt projektets afgrænsning.

1.1. Fremgangsmåde og metode

Scanningen af barrierer for effektiv opgaveløsning er primært gennemført via interview med ledere og fokusgruppeinterview med mellemledere og medarbejdere i seks udvalgte kommuner.

Følgende kommuner deltager i projektet:

- Ballerup Kommune
- Esbjerg Kommune
- Næstved Kommune

- Odense Kommune
- Thisted Kommune
- Århus Kommune.

Efter den første brede undersøgelse af barrierer er forslagene blevet kvalificeret på en valideringsworkshop med deltagelse af fem ud af de seks projektkommuner.

Der er endvidere gennemført interview med tre sprogcentre samt udvalgte interessenter på området. Formålet hermed er at give disse interessenter mulighed for også at stille konkrete forslag til regelforenkling.

Bruttokataloget udspringer dermed af input fra de medvirkende kommuner og interessenter på området og beskriver deres forslag til forenkling af integrations- og udlændingeområdet for at sikre en effektiv opgaveløsning.

Dette udkast til bruttokatalog er udarbejdet med henblik på drøftelse, kvalificering og udbygning på den nationale konference. For hvert forslag til regelforenkling beskrives først de af de af de kommunale medarbejdere oplevede problemstillinger og dernæst kommunernes input til forenklinger.

Scanningen af barrierer for en effektiv opgaveløsning er gennemført med et meget bredt fokus. Scanningen har dog været afgrænset af en række grundvilkår som illustreret i følgende figur:

- Retssikkerhed. Borgeres retssikkerhed skal til enhver tid sikres. Dette stiller for eksempel krav til sagsbehandlingen, rådgivning af borgeren og sikring af klageadgang m.v.
- Ret og pligt. De rettigheder og pligter, som loven fastsætter borgerne, skal overholdes, herunder adgang til frit valg eller krav på specifikke ydelser.

- **Bevillingsregler.** Regler vedrørende blandt andet bevilling og regnskabsaflæggelse i forbindelse med anvendelse af offentlige midler skal overholdes.

Scanningen har således til formål at identificere foreklingsforslag, der kan medvirke til at forbedre tilrettelæggelsen af en effektiv indsats inden for denne ramme.

Rammen har ikke udelukket foreklingsforslag, der indebærer ændring af lovgivning, bekendtgørelser m.v., for så vidt forslagene vedrører administrative lettelser og afbureaukratisering i øvrigt. Tværtimod har lovgivningsområdet været et af kerneområderne i scanningen.

Udkast til bruttokatalog over forenklingsforslag

A. Boligplaceringsområdet

A.1 Tidspunkt for varsling af modtagelse

1. Kort periode fra varsling til modtagelse af boligplacerede og intet cpr-nummer vanskeliggør kommunernes forberedelse af modtagelse

Problemstilling

Kommunerne varsles som regel ca. 1½ måned før, de skal modtage flygtninge, der er blevet visiteret til kommunen. Varslingsperioden er ”løbende måned plus en måned”. Hvis afgørelsen træffes den 29. i en måned, gives reelt kun 1 måned + 1 dag til kommunen. Det sene varsel betyder, at det er en udfordring for kommunerne at sikre, at alle forhold er på plads inden modtagelsen af de boligplacerede. Den kommunale opgaveløsning i forhold til boligplacering opleves således at være sat under et unødigt tidspres ved sene varsler. Vanskelighederne bliver større i de tilfælde, hvor de visiterede personer har særlige behov (der kan eksempelvis være tale om, at forskellige behandlingsforløb skal iværksættes).

Det korte varsel kan i nogle tilfælde betyde, at kommunerne er nødt til at placere borgerne midlertidigt, jf. integrationsloven § 12, stk. 5. Det sker i nogle tilfælde i boliger af meget høj standard (eksempelvis ferieboliger), hvor kommunen kan leje sig ind. Placeringen i disse boliger skaber høje forventninger hos borgerne til deres fremtidige bolig, og mange oplever en stor skuffelse, når de placeres i den fremtidige bolig, som kommunen kan anvise, og som de har mulighed for at betale. Samtidig er det dobbeltarbejde for kommunerne både at skulle boligplacere midlertidigt, og når den endelige bolig er fundet.

En anden problematik er, at kommunerne i de tilfælde, hvor de får sen besked om, at de skal modtage en boligplaceret, ikke på forhånd kan sikre udarbejdelse af de nødvendige papirer. Årsagen er, at opholdstilladelsen som oftest ikke gives før i dagene lige op til kommunernes modtagelse. Det betyder, at den boligplacerede ikke på forhånd kan blive tilmeldt folkeregisteret og få et cpr-nummer. Et manglende cpr-nummer forhindrer, at kommunerne kan opstarte sager om ansøgning om starthjælp, boligtilskud, skoleplacering af børn m.v., hvilket opleves at føre til ekstra pres på kommunernes administrative opstart af diverse ansøgninger og serviceydelser efterfølgende, og det kan endvidere vanskeliggøre arbejdet med at finde en passende bolig/reservere en bolig til en flygtning, fordi boligsager ligesom andre sager ofte ikke kan opstartes formelt i kommunernes it-systemer, førend der foreligger et cpr-nummer.

At kommunen ikke er i stand til at forberede modtagelsen af flygtningen betyder i nogle tilfælde en kaotisk start ved modtagelse af de boligplacerede. Forvirringen skaber i nogle tilfælde behov for at kommunen hjælper udlændinge med det fysiske fremmøde på cpr-kontoret, bistår dem under ventetid og lignende for at sikre, at cpr-nummeret tildeles umiddelbart efter tilkendelse af opholdstilladelsen. På den måde oplever kommunerne at skulle bruge ekstra ressourcer på at hjælpe udlændingen med praktiske forhold.

Input til forenkling

Når der træffes beslutning om at give opholdstilladelse, bør der samtidig udstedes et cpr-nummer, som sendes til kommunen i forbindelse med oplysning

om modtagelse af boligplacerede. Hermed kan kommunerne gå i gang med det forberedende arbejde med det samme.

A.2 Økonomi**2. Vanskeligt og tidskrævende at sikre sammenhæng mellem et lille boligudbud til flygtninge og krav om at finde en passende bolig****Problemstilling**

Ifølge integrationsloven § 12, stk.1 skal kommunerne anviser boliger til de flygtninge, som Udlændingesservice visiterer til kommunen. Kommunerne hæfter sig dog ved, at det andre steder (bl.a. i Vejledning om midlertidig indkvartering efter overgivelsesdatoen) fremgår, at kommunen skal sikre en ”passende bolig” til de boligplacerede. Dette skaber problemer for både kommuner og borgere i en række tilfælde, fordi det kan være både vanskeligt og tidskrævende at finde en passende bolig. Kommunerne oplever således, at der skal bruges ekstra administrative ressourcer på hjælp og støtte til flygtningene, i forhold til ansøgning om økonomiske tilskud til boligen, tilskud til praktiske hjælpemidler, højere instansers vurdering af praksis på området mv., udover selve opgaven med at finde en bolig til flygtningene. Flere kommuner fremhæver blandt andet, at det særligt kan være vanskeligt og tidskrævende at finde en passende bolig til familier med mange børn. For de kommunale medarbejdere opleves boligplaceringen af flygtningefamilier med børn som særlig administrativ tung, idet medarbejderne ofte skal bistå familierne med udfyldelse af ansøgningsskemaer til tilskud mv., for at sikre, at familierne kan betale de boliger, som de anvises.

Lignende problemstilling kan gøre sig gældende for personer med handicap eller psykiske lidelser. Her kan der være krav til boligens indretning, som gør boligen dyrere end ”normale boliger”. I den forbindelse kan boligplaceringen være afhængig af, at kommunen kan tildele ydelser til personen efter service-loven og lov om individuel boligstøtte. I nogle kommuner er samarbejdet med særligt socialforvaltningen dog præget af vaskeligheder omkring kommunikation og samarbejde, hvilket gør boligplaceringsprocessen tidskrævende for medarbejderne. Endvidere har flere kommuner fundet det nødvendigt at bringe sagen omkring Den Sociale Ankestyrelse for at få vurderet praksis på området.

Input til forenkling

Forslag 1: Kommunerne kan med fordel arbejde med deres interne organisering med henblik på at sikre effektivt samarbejde og sammenhæng mellem integrationsindsatsen og den sociale indsats.

Behov for afklaring:

Er der behov for information/vejledning om reglerne?

3. Tidskrævende vurdering af nødvendige etableringsudgifter i forbindelse med boligplacering

Problemstilling

Det fremgår af integrationslovens § 12, stk. 4 og § 35 at kommunalbestyrelsen afholder de udgifter, der er forbundet med flygtningens flytning til kommunen, og efter integrationslovens §35 kan kommunalbestyrelsen yde udlændinge hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter.

Rent praktisk skal kommunernes ydelseskantor i forbindelse med boligplaceringen vurdere, hvilke etableringsudgifter der anses for rimelige. Det drejer sig om udgifter til indretning af bolig, idet de boligplacerede sjældent har møbler eller andet inventar.

Der er stor forskel på praksis i kommunerne på dette område. I flere kommuner oplever integrationsmedarbejderne dog at have et dårligt samarbejde med ydelseskantoret, hvor der kun i mindre omfang er forståelse for hinandens arbejdsopgaver. Det betyder eksempelvis, at medarbejderne på ydelseskantoret ikke altid har tillid til integrationsmedarbejdernes vurderinger af, hvilke etableringsudgifter de boligplacerede vurderes af have, og derfor kræver meget fyldestgørende dokumentation for de enkelte behov. Udarbejdelse og fremsendelse af dokumentation samt øvrig kommunikation internt i kommunen opleves af medarbejderne som meget tidskrævende.

I andre kommuner fungerer vurderingen af nødvendige etableringsudgifter forholdsvis uproblematisk.

Input til forenkling

Den nuværende lovgivning giver kommunerne mulighed for selv at tage stilling til spørgsmål om nødvendige etableringsudgifter. Kommunerne bør derfor sætte fokus på området blandt andet ved at tage udgangspunkt i de kommuner, hvor vurderingen af nødvendige etableringsudgifter fungerer godt. Nogle af disse kommuner har blandt andet arbejdet med indførelse af engangsbeløb, som de boligplacerede frit kan disponere over, samt pakkeløsninger med forskellige pakker (for enlige, forsørgere m.v.).

Nogle kommuner forudser dog, at det vil blive vanskeligt at skabe enighed på området internt i kommunen. Derfor ville det være en fordel, hvis der fra centralt hold udarbejdes anbefalinger for, hvilke pakker og beløb der anses for hensigtsmæssige. Pakkerne bør dog være så fleksible, at der er mulighed for at tage højde for forskellige ønsker til indretning betinget af kulturelle forhold. Det ville skabe klarhed for alle parter, mindske nogle af de skuffelser, borgerne på nuværende tidspunkt oplever, og give en større sikkerhed for, at rettighederne er stort set de samme uanset placeringskommune.

4. Nogle kommuner er usikre på ankemulighederne i forbindelse med boliganvisning**Problemstilling**

Flygtninge, der får anvist en bolig af kommunen, har mulighed for at klage over kommunens afgørelse om boliganvisning til Det Sociale Nævn jævnfør integrationslovens § 53, stk. 2.

Nogle kommuner er dog ikke opmærksomme på denne klagemulighed. I disse kommuner er det derfor op til en kommunal vurdering at afgøre, hvorvidt det er rimeligt, at en boligplaceret ønsker at få tilbudt en anden bolig. Denne vurdering opleves som vanskelig og tidskrævende for kommunerne. Samtidig risikerer borgerens retssikkerhed at blive svækket af, at praksis er at der kun kan klages til kommunen, der også er den instans, der har fundet boligen.

At kommunerne ikke er opmærksomme på muligheden for at klage til Det Sociale Nævn har særligt betydning i de tilfælde, hvor kommunerne adviseres sent om modtagelse af boligplacerede, og integrationsmedarbejderne ikke nødvendigvis har mulighed for at nå at finde en passende bolig. På samme måde kan det være et problem i forhold til borgere, der ved ankomsten viser sig at have særlige behov, der bør afspejle sig i den bolig, kommunen stiller til rådighed (det gælder eksempelvis handicap).

Input til forenkling

Forslag 1: Kommunale medarbejdere skal gøres mere opmærksomme på muligheden for at klage til Det Sociale Nævn, jf. integrationslovens § 53, stk. 2.

Behov for afklaring: Hvad bliver der nærmere efterspurgt af kommunerne?

B. Integrationskontrakter

B.1 Integrationskontraktens indhold

5. Integrationskontraktens opbygning er uoverskuelig

Problemstilling

Integrationskontrakten, som den fremgår af bekendtgørelse om udarbejdelse af integrationskontrakt og om introduktionsprogrammet efter integrationslovens bilag 1, er opbygget på en uoverskuelig måde. Som udgangspunkt for en bred dialog med udlændinge opleves skabelonen derfor ikke at fungere hensigtsmæssigt.

Dertil kommer, at selve skabelonen, som ministeriet har udarbejdet, er ikke ajourført med de seneste lovændringer i forhold til indholdet. For eksempel efterlyses et felt til angivelse af oplysninger om danskprøve. Det skaber forvirring for mange kommuner om, hvorvidt skabelonen overhovedet er brugbar. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations hjemmeside, Ny i Danmark, er heller ikke opdateret med de seneste versioner af integrationskontrakterne, idet det nye krav om beståelse af integrationseksamen ikke fremgår. Endvidere skal der ifølge bekendtgørelse om udarbejdelse af integrationskontrakt og om introduktionsprogrammet efter integrationslovens §§ 4 og 5 foreligge en underskrift på integrationskontrakten. I skabelonen til kontrakten fremgår det, at der skal skrives under flere steder i dokumentet. Det forvirrer borgerne, at der skal skrives under flere steder, og medarbejderne oplever derfor at skulle bruge ekstra ressourcer på at forklare borgerne, hvorfor der skal skrives under flere steder.

Input til forenkling

Forslag 1: Det bør overvejes, hvorvidt det er nødvendigt at underskrive integrationskontrakten. Borgerens rettigheder og pligter fremgår af lovgivningen, og kommunens forpligtelse til at efterleve de aftaler om tilbud m.v., som er indgået med udlændingen i kontrakten, følger således af lovgivningen. Fastholdes underskriften, bør integrationskontrakten kun skulle underskrives ét sted.

Forslag 2: Nogle kommuner mener, at nogle af de eksisterende værktøjer fra beskæftigelsesområdet (Dialogguiden fra arbejdsmarkedsportalen og Jobplanen) kunne erstatte integrationskontrakterne særligt for udlændinge, der modtager ydelse. Værktøjerne anses for at være bedre til at sikre dialog, da fokus sættes på at få viden om den enkelte person frem for formelt fokus på indgåelse af kontrakt. Dertil kommer, at integrationskontraktopgaven er organisatorisk placeret i jobcentret, hvor medarbejderne i forvejen arbejder med dialogguide og jobplan for de øvrige målgrupper i jobcentret og således er fortrolige med disse redskaber.

Forslag 3: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration bør sikre, at de seneste dokumentversioner er tilgængelige for kommunerne.

6. Overlap mellem integrationskontrakt og jobplan

Problemstilling

Af integrationslovens § 19, stk. 8, fremgår det, at integrationskontrakten gælder, indtil udlændingen meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Udlændinge kan normalt først få tidsubegrænset opholdstilladelse, når de har boet i Danmark i mere end de sidste 7 år. Dog giver Udlændingelovens § 11, stk 4 og 5 mulighed for, at der i visse tilfælde kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse allerede efter 3 eller 5 års ophold i Danmark. Således vil en integrationskontrakten typisk være gældende i op til 7 år.

Introduktionsperioden løber i de første tre år af en udlændinges ophold i Danmark. Derefter, hvis der er tale om en udlænding, der ikke er selvforsørgende, kan vedkommende overgå til reglerne for kontanthjælp, starthjælp eller dagpengemodtagere (beskæftigelsesystemet). Kommunerne påpeger, at der er dobbeltarbejde forbundet med arbejdet med udlændinge, der både har en integrationskontrakt, jævnfør integrationslovens § 19 og en jobplan, jævnfør bekendtgørelse af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 27, og det vil sige udlændinge, der efter introduktionsperioden er på offentlig forsørgelsesydelse. De to dokumenter indeholder de samme elementer (de adskiller sig kun i forhold til oplysning om, hvorvidt der er tidsubegrænset ophold), hvilket fører til dobbeltarbejde for medarbejderne, der skal sætte sig ind i begge dokumenter og sikre overensstemmelse mellem dem. Der er også stor usikkerhed omkring, hvorvidt integrationskontrakten overhovedet skal videreføres, når udlændinge overgår til de beskæftigelsespolitiske regler efter tre år. Nogle kommuner vælger at "lukke" integrationskontrakten og føre sagen videre via jobplanen.

Endvidere påpeger flere kommuner, at de har vanskeligt ved at identificere, hvilke udlændinge der har en integrationskontrakt, i de tilfælde, hvor udlændinge flytter. Når jobcentret modtager tilflyttede udlændinge, er det ikke muligt for dem at identificere, om der er tale om en person, der i princippet skal have videreført en integrationskontrakt. Det er kun i få tilfælde, at jobcentre orienteres af de kommuner, som udlændingen har fraflyttet, og i endnu sjældnere tilfælde, at udlændingen selv oplyser dette. Kommunen skal således selv bruge en del ressourcer på at "opdage", hvilke udlændinge der er omfattet af målgruppen for integrationskontrakter efter de første tre år. Dette giver endvidere medarbejderne en del udfordringer, når der for eksempel skal udarbejdes en samlet status til Udlændingetjenesten, hvis udlændingen søger om tidsbegrænset opholdstilladelse, i de tilfælde, hvor man ikke forinden har været klar over, at der var tale om en person med en integrationskontrakt.

Input til forenkling

Integrationskontrakter og jobplan burde tænkes sammen til et samlet dokument. Det er primært relevant for udlændinge, der er på ydelse. Dog er der også mange selvforsørgende, som på et tidspunkt efter deres treårige introduktionsprogram kan dukke op i dagpengesystemet, og som derfor i den forbindelse alligevel vil skulle have udarbejdet en jobplan.

Det bør være muligt via Udlændingeportalen at hente oplysninger om, hvorvidt en given udlænding er omfattet af målgruppen for integrationskontrakter.

7. Sproglig udfordring i arbejdet med integrationskontrakter**Problemstilling**

Integrationskontrakterne findes kun på dansk (i modsætning til erklæringen om aktivt medborgerskab). Medarbejderne forsøger at oversætte for udlændingene, så de ved, hvad de skriver under på. Andre kommuner bruger mange ressourcer på tolkebistand, for at sikre, at udlændingene forstår indholdet af kontrakten.

Det er dog ikke alle kommuner, der har ressourcer eller tilstrækkelige muligheder til at sikre den nødvendige tolkebistand undervejs i kontraktindgåelsen, og endnu færre, der har ressourcer eller kompetencer til at udarbejde skriftlige oversættelser af kontrakten. Den sproglige udfordring betyder, at udlændingen har svært ved at tage ejerskab for kontrakterne. Samtidig finder medarbejderne, at der er en etisk udfordring i, at udlændingene skal skrive under på noget, som de ikke til fulde forstår indholdet af.

Input til forenkling

Der burde findes en hjemmeside med materialer og breve (eksempelvis integrationskontrakten, breve til indkaldelse til samtale m.v.) oversat til en række sprog. Herunder bør der endvidere ved visitation af flygtninge til kommunerne, særligt flygtninge med bestemte nationaliteter såsom udlændinge fra Congo, fra centralt hold hurtigt udarbejdes oversatte indkaldelsesbreve, kontraktskabeloner m.v.

8. Beskæftigelsesmål for selvforsørgende**Problemstilling**

Efter integrationslovens § 19, stk. 4, skal integrationskontrakten bl.a. beskrive udlændingens beskæftigelses- eller uddannelsesmål.

I nogle kommuner fører denne bestemmelse til, at medarbejderne i samarbejde med udlændingen bruger tid på at opstille beskæftigelsesmål for selvforsørgende, selvom borgeren allerede er tilknyttet arbejdsmarkedet. Andre steder er man blot usikre på, om man udfylder kontrakten korrekt, hvis der undlades at skrive et beskæftigelsesmål.

Input til forenkling

Det bør tydeliggøres fra centralt hold, at det er acceptabelt kun at opstille uddannelsesmål for selvforsørgende udlændinge (der er i beskæftigelse).

Behov for afklaring:

Er der behov for yderligere information/vejledning om reglerne?

9. Problem, at selvforsørgende ikke har samme incitamenter til at samarbejde med kommunen, som ydelsesmodtagere har**Problemstilling**

Efter integrationslovens § 19., stk. 1, skal integrationskontrakten være indgået inden en måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for udlændingen. § 19, stk. 1 gælder for både udlændinge, der modtager introduktionsydelse, samt selvforsørgende udlændinge.

Alligevel oplever kommunerne, at det er ekstra ressourcekrævende at følge op på integrationskontrakter for de selvforsørgende. Selvforsørgende udlændinge har ikke samme incitamenter til at samarbejde med kommunen blandt andet om indgivelse af oplysninger om beskæftigelse m.v., som ydelsesmodtagere har, fordi kommunen har mulighed for at sanktionere ydelsesmodtagere.

Problemstillingen har to sider:

For det første er der flere selvforsørgende, som slet ikke er interesserede i at indgå en integrationskontrakt med kommunen. Kommunerne skal dog sikre, at der oprettes en integrationskontrakt, blandet andet for at udlændingene får lært dansk. Samtidig er kontrakten kommunens sikkerhed for at kunne hjemtage resultattilskud. Kommunerne oplever dog, at det i nogle tilfælde er svært at få de selvforsørgende til at underskrive kontrakten. Årsagen er, at den nuværende kontrakt er præget af tanken om ”rettigheder og pligter”, hvilket i højere grad retter sig mod gruppen af øvrige udlændinge, der indgår integrationskontrakter. Flere kommuner oplever at bruge mange ressourcer på at opsøge og tilbyde selvforsørgende indgåelse af en integrationskontrakt, som udlændingene ikke ønsker at indgå.

For det andet er der mange selvforsørgende, der har en integrationskontrakt, men som ikke er interesserede i at udlevere oplysninger til kommunen, som kan danne grundlag for kommunens hjemtagelse af resultattilskud. Flere kommuner oplever således at bruge mange ressourcer på at forsøge at indhente oplysninger fra selvforsørgende udlændinge med henblik på hjemtagelse af resultattilskud. Dette gælder særligt for kommuner, hvor målgruppen for integrationskontrakterne primært består af selvforsørgende. Her bruges der generelt flere ressourcer på at indhente oplysninger med henblik på hjemtagelse af resultattilskud end hos de kommuner, hvor der er en overvægt af ydelsesmodtagere i målgruppen.

Input til forenkling

Forslag 1: Der bør udarbejdes særlige kontrakter rettet mod selvforsørgende udlændinge, idet forholdene for denne gruppe adskiller sig fra de andre grupper af udlændinge, der indgår integrationskontrakter.

Forslag 2: Der bør også være sanktionsmuligheder over for gruppen af selvforsørgende, hvis ikke indholdet i integrationskontrakterne blev fulgt.

Behov for afklaring: hvilke forslag har kommunerne til, hvordan de administrative opgaver forbundet med hjemtagelse af resultattilskud kan nedbringes?

10. Uoverensstemmelse mellem kontraktskabelonen og kravene til status ved introduktionsforløbets afslutning efter tre år samt ved ansøgning om permanent opholdstilladelse**Problemstilling**

Efter en udlændings første tre års ophold i Danmark er kommunen efter integrationslovens § 18 a forpligtet til at udarbejde en skriftlig evaluering af hele introduktionsforløbet.

Der synes ikke at være overensstemmelse mellem de overskrifter/felter, der fastsætter krav til indholdet i kontrakten, og de krav, der er til indhold i den status, som kommunen skal udarbejde ved afslutningen af et introduktionsforløb. I status skal angives perioder for aktiviteter, indhold i aktiviteter, fremmøde m.v., hvilket ikke er angivet som krav til notering i kontrakten.

At udarbejde en status kræver således, at medarbejderen kender hele introduktionsforløbet for udlændingen. Det opleves af flere kommuner som meget tidskrævende at indhente de forskellige oplysninger, der skal til for at udarbejde statussen. Udarbejdelsen er særlig vanskelig i de tilfælde, hvor der er tale om en tilflytter fra en anden kommune. I den situation skal medarbejderen indhente oplysningerne fra en anden kommune og eventuelt også et andet sprogcenter, hvilket påpeges som meget ressourcekrævende.

Input til forenkling

Forslag 1: Der skal være et større samspil mellem kontraktens skabelon og kravene til statusnotatet ved introduktionsperiodens afslutning.

Forslag 2: Der skal være et fælles it-system på tværs af alle kommuner, som indeholder oplysninger om indhold i kontrakter, fremmøde og deltagelse i diverse aktiviteter aftalt i kontrakten.

B.2 Opfølgning på kontrakten**11. Større fleksibilitet i opfølgningen****Problemstilling**

Efter integrationslovens § 19, stk. 4, 1. pkt og § 20 skal der løbende efter behov og mindst hver tredje måned ske opfølgning på integrationskontrakten, indtil de i kontrakten aftalte eller fastsatte mål er opfyldt. Flere kommuner opfatter den obligatoriske opfølgning på integrationskontrakter som firkantet. I nogle tilfælde er der behov for hyppigere opfølgning, i andre tilfælde er behovet mindre. Den obligatoriske opfølgning opfattes derfor i nogle tilfælde som tidsspilde for både borgere og medarbejdere. Dette gælder for eksempel for selvforsørgende, der er i beskæftigelse.

Endvidere oplever flere kommuner usikkerhed omkring bestemmelsen i kontrakten om, at udlændinge har pligt til at give besked i tilfælde af ændringer i deres nuværende situation. Kommunerne er usikre på, hvilke tilfælde der konkret kunne være tale om, og har en fornemmelse af, at de måske bruger for mange ressourcer på at følge op på situationer, som måske ikke er væsentlige for udlændingens kontrakt.

Input til forenkling

Forslag 1: Lovgivningen bør åbne op for større fleksibilitet i forhold til opfølgningen. Blandt andet bør der finde en legalisering sted af muligheden for at foretage en administrativ opfølgning på borgernes integrationskontrakter, hvor der foretages en faglig vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt med direkte kontakt mellem borger og medarbejder.

Forslag 2: Der bør være en mere tydelig definition - for eksempel i form af en klar vejledning – omkring i hvilke tilfælde udlændinge er forpligtet til at give kommunen besked i tilfælde af ændringer i deres nuværende situation.

12. Opfølgning på integrationskontrakter for borgere på barsel**Problemstilling**

På nuværende tidspunkt skal kommunernes medarbejdere følge op på integrationskontrakter hver tredje måned for alle jævnfør integrationslovens § 20. Det betyder, at der også skal foretages opfølgning for kvinder på barsel. Dette forekommer i de fleste tilfælde at føre til unødvendig ressourcebrug for kommunerne, idet borgerne i denne periode ikke er i arbejde, og ej heller deltager i danskundervisning m.v.

Mange kommuner nævner dog, at der er behov for en vis opfølgning på udlændinge på barsel, særligt i slutningen af deres barselsperiode, blandt andet for at gøre kvinderne opmærksomme på opskrivning af børn til pasningstilbud, mulige tilbud, som kvinderne kan deltage i, når de vender tilbage fra barsel m.v. Men disse forhold anses dog alligevel for at være omfattet af den almindelige kommunale vejledningsforpligtelse, og kommuner er således af den opfattelse, at denne vejledning ville finde sted, uanset om der var en opfølgningsbestemmelse for personer på barsel eller ej.

Input til forenkling

Opfølgningen på borgere på barsel bør være en mulighed frem for en pligt. Medarbejderne kunne dermed vurdere, hvorvidt opfølgning på kontrakten er nødvendig for den enkelte borger.

13. Stort arbejde forbundet med hjemtagelse af resultattilskud

Problemstilling

Det prøveafholdende sprogcenter har pligt til at indberette til bopælskommunen, når en kursist omfattet af integrationsloven har fået udstedt et prøvebevis. Det fremgår af § 45, stk. 5 i bekendtgørelse om prøver inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., at lederen sender kopi af prøvebevis til kommunalbestyrelsen i bopælskommunen for prøvedeltagere, der er omfattet af integrationsloven. Herefter har kommunerne mulighed for at hjemtage resultattilskud.

Kommunerne bruger lang tid på at få overblik over, hvilke udlændinge der har bestået deres uddannelse eller er kommet i beskæftigelse og har været i beskæftigelse i seks måneder. I mange tilfælde må medarbejderne ringe op til udlændingen og spørge, om vedkommende har bestået danskprøven. I nogle tilfælde modtager kommunerne ikke automatisk prøvebeviset fra det prøveafholdende sprogcenter, selvom der er pligt hertil – i andre tilfælde kan der være tale om en udlænding, der efter en danskprøve er flyttet til en anden kommune, og hvor den nye kommune ikke modtager information om bestående prøver gennemført under bopælen i den fraflyttede kommune. Kommunen er derfor nødt til at bruge ressourcer på at tage kontakt til enten borgeren, og bede om oplysninger og dokumentation, for at kunne hjemtage resultattilskud. Det kan være særligt ressourcekrævende at indhente oplysninger om selvforsørgende udlændinge, fordi denne gruppe ikke er forpligtiget til at reagere på henvendelser fra kommunen.

Samme problematik gør sig gældende i forhold til hjemtagelse af beskæftigelsesresultattilskud efter integrationslovens § 45, stk. 7, nr. 1. Nogle kommuner finder det her uklart, hvilken dokumentation der er nødvendig for at hjemtage resultattilskud. I nogle tilfælde beder kommunerne derfor borgerne om lønsedler, ansættelseskontrakter m.v. som dokumentation for, at personen har arbejdet mere end 20 timer om ugen i over seks måneder og er begyndt med at arbejde inden for integrationskontraktens løbetid. Også her opleves forespørgslen om dokumentation m.v. som meget ressourcekrævende for medarbejderne. I de kommuner, der indhenter dokumentation uden om borgeren, fra SKAT og/eller KMD e-indkomst, opfattes arbejdet med at indhente dokumentation dog som mindre ressourcekrævende.

Endelig er der usikkerhed om reglerne, når udlændinge flytter fra én kommune til en anden og ændrer status undervejs (fx kommer i beskæftigelse eller består en danskprøve). I disse tilfælde er det uklart, hvilken kommune der i så fald har ret til hjemtagelsen af resultattilskud. Nogle kommuner fremhæver dog, at sidstnævnte ikke er et problem, og de finder, at vejledningen er klar.

Input til forenkling

Forslag 1: Bevisbyrden i forbindelse med hjemtagelse af tilskud bør flyttes væk fra kommunerne og over på staten. Eksempelvis kunne sprogcentre indberette beståede danskprøver direkte til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, og pengene kunne derefter udløses automatisk.

Forslag 2: Udlændingeportalen kan udbygges og udvides til også at indeholde oplysninger om beståede danskprøver, arbejdstider, løn m.v. (ligesom i beskæftigelsessystemet/DREAM-databasen), så kommunen ikke skal bruge ekstra ressourcer på at kontakte borger og sprogcentre for at indhente oplysning

ger, men i stedet kan hente dem elektronisk uden om borgeren. Nogle kommuner fremhæver, at det aktuelt kan lade sig gøre at hente oplysninger fra SKAT, som en del af de almindelige skatteoplysninger om borgere.

Forslag 3: De selvforsørgende bør have en pligt til at reagere på henvendelser fra kommunen.

Forslag 4: Afkrydsningsfelter vedrørende beståede danskprøver kunne integreres i integrationskontrakterne, og en elektronisk besked kunne sendes videre til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration ved beståede prøver, hvorefter resultattilskuddet automatisk kunne udbetales til kommunerne.

Samlet har en række kommuner peget på, at den bedste form for løsning vil være at der i et samarbejde mellem ministeriet og kommuner udarbejdes et forslag til en vejledende arbejdsgang, så hver kommune ikke forsøger at ”opfinde” deres eget system.

B.3 Tidspunkt for kontraktindgåelse**14. Krav om tidlig udarbejdelse af alle kontraktens elementer kan føre til ekstraarbejde i forhold til at formulere brugbare og realistiske kontrakter****Problemstilling**

Efter integrationslovens § 19, stk. 1, skal kommunerne i samarbejde med udlændingen have udarbejdet en integrationskontrakt inden én måned. Det betyder, at der inden for kort tid skal afholdes samtale med borgeren om blandt andet uddannelsesmuligheder og/eller jobønsker, hvilket giver anledning til forskellige problemer i kommunerne.

For det første kan det rent praktisk være svært for kommunen at nå at finde ledige mødetidspunkter, hvor både sagsbehandler, tolk og udlænding kan være til stede inden for de første fire uger.

For det andet er borgerne ofte optaget af praktiske forhold lige efter deres ankomst. For mange udlændinge er det på dette tidspunkt vanskeligt at komme med konkrete og realistiske ønsker til integrationskontrakten, da de ikke kender til det danske uddannelsessystem og arbejdsmarked og derfor ikke er klar over, hvilke muligheder der gør sig gældende og er realistiske i deres situation. Endvidere er der mange praktiske forhold og mange myndighedsmøder, som skal ordnes inden for den første måned af en udlændings ophold. Udlændingene skal have et cpr-nummer på kommunens cpr-kontor, de skal måske forbi kommunens ydelseskantor og ansøge om økonomisk hjælp, de skal flytte ind i deres nye bolig, og så skal de indgå integrationskontrakten. Kommunernes erfaring er, at mange udlændinge ikke er klar til at tage beslutninger om job og uddannelse inden for den første måned af deres ophold i Danmark, men primært er fokuserede på at få en bolig, på at få hverdagen til at fungere og på at få alle de praktiske forhold på plads. Derudover er der en særlig udfordring for visse målgrupper med at definere et mål hurtigt efter ankomsten. Nogle udenlandske kvinder har for eksempel ikke tidligere gjort sig overvejelser om at være aktive på arbejdsmarkedet. Derfor er det for denne gruppe særlig vanskeligt at definere et beskæftigelsesmål hurtigt efter ankomsten til Danmark.

Endvidere mangler de nytilkomne udlændinge ofte at få en oversættelse af deres udenlandske uddannelsespapirer til danske forhold. CIRIUS, som er den offentlige myndighed, der har kompetencen til at oversætte udenlandske uddannelser til dansk, er typisk 1-2 måneder om deres sager. Ved kontraktindgåelsen betyder dette således, at udlændingene ikke altid er klar over, hvilke muligheder de har for at bruge deres kompetencer i Danmark, hvilket ydermere kan vanskeliggøre kontraktindgåelsen inden for den første måned af udlændingens ophold i Danmark. I nogle tilfælde fører den hurtige kontraktindgåelse derfor til urealistiske mål i kontrakterne, eksempelvis formulerede ønsker om at gennemføre lange videregående danske uddannelser, selvom udlændingene ved kontraktens indgåelse ikke taler dansk. Ved de efterfølgende opfølgninger på kontrakten oplever nogle af udlændingene derfor en skuffelse, hvis forventningerne må nedjusteres.

Den første kontrakt opleves således ofte at være formalia, som medarbejderne skal bruge tid på at indgå med udlændingen, men som reelt ikke indeholder

brugbare mål mv., og som derfor vil skulle revideres indenfor de første par måneder til en mere realistisk og brugbar kontrakt.

Input til forenkling

Jf. bekendtgørelse om udarbejdelse af integrationskontrakt § 5, kan den endelig iværksættelse af introduktionsprogram og fuldstændig afklaring af udlændingens færdigheder og behov udsættes, hvis det ikke er muligt at af afklare indenfor den første måned. Efter som problemet gælder for en stor del af de personer, kommunerne indgår integrationskontrakter med, foreslås dog følgende løsninger:

Forslag 1: Udarbejdelse af integrationskontrakter bør altid ske gradvis, efterhånden som udlændingen finder sig til rette. Først når grundlag for at opstille mål for uddannelse og job i form af indplacering på danskuddannelse, oversættelse af uddannelsespapirer m.v. foreligger, bør dialogen omkring denne del af integrationskontrakten startes. I den første måned af en udlændings ophold i Danmark burde der således blot afholdes en samtale med udlændingen om det forløb, som personen senere skal til at indgå i med hensyn til kontraktudarbejdelse.

Forslag 2: Reglerne bør justeres, så den første kontrakt først skal være udarbejdet efter tre måneder. Det er kommunernes vurdering, at der er behov for cirka tre måneder, før en stor del af udlændingene har fået grundlaget for at opstille realistiske mål på plads. Kravet om, at kontrakten skal indgås inden for én måned, bør derfor ændres til tre måneder, så udlændingene har fået etableret sig i Danmark og fået et minimumskendskab til det danske arbejdsmarked, dansk kultur m.v.

Forslag 3: Som en del af det første forløb på sprogcentre kunne det være en mulighed at give introduktion til det danske arbejdsmarked, så udlændingene får et indtryk af, hvilke muligheder der gør sig gældende og er realistiske på det danske arbejdsmarked. Eller der kan oprettes andre former for kurser eller forløb, som tidligt (fx efter én måned) giver udlændingene et grundlæggende kendskab til mulighederne på det danske arbejdsmarked, så der er mulighed for at afstemme forventninger og opstille realistiske beskæftigelsesmål for borgerne efterfølgende.

15. Tilbagedatering af cpr-nummer skaber problemer for overholdelse af tidsfrist for udarbejdelse af integrationskontrakter

Problemstilling

Det er væsentligt for kommunens arbejde med integrationskontrakterne, at udlændingen har et cpr-nummer. Kommunens frist på én måned for indgåelse af kontrakten starter, når ansvaret for udlændingen er overgået til kommunen. Efter integrationslovens § 4, stk. 3, overgår ansvaret til kommunen fra det tidspunkt, hvor den pågældende udlænding registreres i Det Centrale Personregister (CPR) som tilflyttet kommunen eller, hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet her i landet, fra tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse.

Der er tilfælde, hvor udlændinge ikke inden for den første måned af deres lovlige ophold i Danmark retter henvendelse til Folkeregisteret for at få et cpr-nummer, på trods af at Udlændingetjenesten oplyser om nødvendigheden af at henvende sig på det kommunale folkeregister. Det gælder typisk for selvforsørgende. I disse tilfælde kan kommunerne ikke overholde fristen på fire uger for indgåelse af integrationskontrakten, idet kontrakten ikke kan oprettes uden et cpr-nummer. Tildelingen af cpr-numre opleves således at sinke kommunernes administrative arbejde med integrationskontrakten.

Endvidere oplever kommunerne problemer med udlændinge, som får et cpr-nummer på en bestemt dato, men hvor cpr-nummeret tilbagedateres, jf. integrationslovens § 10, stk. 4, på Folkeregisteret til den dato, hvorfra opholdstilladelsen gælder. I praksis kan denne tilbagedatering betyde, at kommunerne pludselig risikerer at være flere måneder bagud i forhold til kontraktindgåelsen. Det betyder, at kommunerne ikke kan overholde fristen på fire uger for kontraktindgåelsen. Dette kan skyldes, at der er usikkerhed i de kommunale folkeregister-kontorer omkring, hvilke datoer i brevet om opholdstilladelse fra Udlændingetjenesten som oprettelsen af cpr-nummeret skal baseres på. Udlændingetjenesten udarbejder ved tildeling af opholdstilladelse et brev, som dels indeholder oplysninger om, hvornår opholdstilladelsen gælder fra, og dels en brevdato for udarbejdelsen af brevet. I nogle tilfælde tager kommunernes cpr-kontor udgangspunkt i brevdatoen i stedet for datoen for opholdstilladelse, hvilket kan føre til en tilbagedatering af cpr-nummerets gyldighed. Kommunal usikkerhed på reglerne for oprettelse af cpr-numre for udlændinge kan således skabe ressourcepres for de kommunale medarbejdere, der arbejder med integrationskontrakter.

Endvidere bliver nogle kommuner varslet om, at de skal modtage en række udlændinge til kommunen, via en kopi af opholdstilladelsen for de pågældende udlændinge, mens andre bliver varslet via en underretning, hvor oplysningerne om dato for opholdstilladelse m.v. er gengivet. De kommuner, der får et underretningsbrev, oplever ofte, at der er fejl i de oplyste datoer i forhold til de reelle datoer for tildeling af opholdstilladelse. Det betyder, at kommunerne planlægger deres ressourcer på baggrund af forkerte oplysninger.

Input til forenkling

Forslag 1: Fristen for indgåelse af første integrationskontrakt bør være én måned fra det tidspunkt, hvor kontakten mellem kommunen og borgeren er etableret, eller alternativt fra det tidspunkt, hvor borgeren henvender sig på cpr-kontoret.

Forslag 2: Kommunerne bør ikke kunne lægges til last for forsinkelser, der udspringer af borgerens handlinger (bestemmelser på sygedagpengeområdet om tilfælde, hvor kommunen ikke kan stilles til ansvar for forsinkelser i forhold til sagsfrister, kunne også overføres til integrationskontraktområdet).

Behov for afklaring: Finder kommunerne, at det vil være relevant med en vejledningsindsats overfor de kommunale cpr-kontorer om, hvilke oplysninger der pt. er tilgængelige?

16. Tildeling af opholdstilladelser og dermed behovet for udarbejdelse af integrationskontakter kommer i ”bundter”**Problemstilling**

Nogle kommuner oplever, at tildeling af opholdstilladelse fra Udlændingesservice og dermed behovet for udarbejdelse af integrationskontrakter kommer i ”bundter” i juni og december. Dette er meget uhensigtsmæssige tidspunkter, idet det typisk er op til ferieperioder.

Input til forenkling

Forslag 1: Kommunerne ønsker en jævn fordeling af opholdstilladelser i kommunen hen over året.

Forslag 2: Der skal være en længere frist for indgåelse af kontrakter, jf. forslag 14.

B.4 Aktiviteter og indsats**17. Indsatsen, der følger af integrationskontrakten, har for stort fokus på beskæftigelse****Problemstilling**

Nogle kommuner mener, at der med kontraktskabelonen samt styringsparametrene (resultattilskud, placering af opgaven i jobcentret, harmonisering af tilbud med LAB-loven) sættes for meget fokus på beskæftigelsesdelen af integrationsopgaven. For mange udlændinge er ledighed ikke et problem, men i stedet kan der være andre sociale forhold, der kan hindre en effektiv integration af den pågældende.

Andre kommuner fremhæver, at der er mulighed for at sætte et andet fokus end blot beskæftigelse på integrationsindsatsen dels i forhold til sygemeldte udlændinge, hvor sygeplanerne blandt andet giver mulighed for at iværksætte behandlingstilbud, dels via kommunale prioriteringer af særlige integrationsprojekter. Dog oplever kommunerne generelt, at det kan være problematisk at skabe samspillet mellem forskellige aspekter af integrationsindsatsen, fordi der i så fald skal arbejdes på tværs af forskellige ressortområder, forvaltninger m.v. Den manglende tværgående integrationsindsats eller koordination opleves at føre til en del ekstraarbejde for de medarbejdere, der arbejder med integrationskontrakter, blandt andet idet medarbejderne føler sig nødsaget til selv at afsøge mulighederne for en mere tværgående indsats for den enkelte udlænding, via kontakt til andre kommunale enheder, kontakt til centrale myndigheder mv.

Input til forenkling

Der efterlyses mere rum og større mulighed for en mere tværgående integrationsindsats.

Behov for afklaring:

- Hvad kan forhindre kommunerne i at skabe/prioritere en mere tværgående integrationsindsats?
- Er der behov for afklaring omkring reglerne?

18. Opsplitning mellem jobindsats og bevilling af hjælp til udgifter ved deltagelse i introduktionsprogrammet

Problemstilling

Efter § 34 i integrationsloven kan kommunalbestyrelsen yde udlændinge hjælp til nærmere bestemte udgifter knyttet til udlændingens deltagelse i introduktionsprogrammet. I bekendtgørelse om udarbejdelse af integrationskontrakt og om introduktionsprogrammet efter integrationslovens § 48 er det anført, at denne støtte for eksempel kan bestå i tilskud til udgifter til hjælpemidler, hvilket bevilges på baggrund af en ansøgning herom til kommunalbestyrelsen.

I nogle kommuner håndteres personer, der er omfattet af LAB-loven, anderledes, idet det ikke er direkte bestemt i LAB-loven, at der skal ansøges om hjælpemidler til kommunalbestyrelsen. Derfor varetager jobcentrene i disse tilfælde ofte både jobindsatsen og bevilling af tilskud.

Reelt kan det betyde, at jobcentrene i forhold til personer under LAB-loven har kompetencen til at yde tilskud til hjælpemidler uden en forudgående ansøgning til kommunen, mens det i integrationslovens § 24 a er bestemt, at tilskud til personer på introduktionsydelse skal ansøges hos kommunalbestyrelsen, ligesom der skal foretages individuelle vurderinger af tilskuddets størrelse (transvurdering: den økonomiske beregning af tilskuddet skal indeholde et bevis for, at ansøgeren ikke selv er i stand til at afholde udgiften).

Nogle kommuner oplever opsplitningen mellem kompetence til at bevilge hjælp til udgifter ved deltagelse i introduktionsprogrammet og selve vedtagelsen af indsatsen over for udlændingene som et stort problem, fordi jobcentret i nogle tilfælde tilbyder udlændingene tilbud, de i sidste ende ikke vil kunne deltage i, eksempelvis hvis kommunens ydelseskontor ikke bevilger arbejdsbeklædning, transport af børn til daginstitution, så mødetidspunkter kan overholdes m.v.

Input til forenkling

Forslag 1: Der skal sikres sammenhæng mellem jobindsats og bevillingskompetence over for personer omfattet af integrationsloven. Det kan gøres ved at samle indsats og bevillingskompetence eller ved at fremme samarbejdet mellem kommunale enheder.

Forslag 2: Formuleringerne om procedurene for tildeling af hjælpemidler til personer på integrationsydelse og til personer i LAB-loven bør ensrettes. Det betyder konkret, at reglerne for tildeling af tilskud til integrationslovs personer bør ændres fra transvurdering til at være baseret på godtgørelsesprincippet.

C. Danskuddannelse

C.1 Tilsyn

19. Usikkerhed om krav til tilsyn

Problemstilling

Kommunerne skal føre tilsyn med sprogcentre, jævnfør bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., § 11, stk.1, for at sikre, at danskuddannelsen gennemføres efter de gældende regler. Kommunerne er dog usikre på, hvad tilsynet bør indeholde. Nogle kommuner har eksempelvis nævnt, at de er usikre på, hvordan de skal føre tilsyn med, at sprogcentre gennemfører uddannelsen ud fra en ”pædagogisk vurdering af kursistens forudsætninger” m.v. Kommunens medarbejdere har ofte ikke pædagogisk indsigt og baserer derfor deres ”pædagogiske tilsyn” på dialog og samarbejde med sprogcentre om rammevilkårene for tilbuddet snarere end det pædagogiske indhold. Kommunerne er dog usikre på, hvorvidt denne tilsynsform er god nok. Flere kommuner har således den opfattelse, at de bruger flere ressourcer på at føre tilsyn end nødvendigt – for eksempel ved at indhente en lang række oplysninger, fordi de usikre på, hvordan de skal fokusere deres tilsyn.

Nogle kommuner skal endvidere føre tilsyn med sprogcentre, hvor der ikke er tilknyttet nogen af kommunens egne kursister, men hvor sprogcentret fysisk er placeret i kommunen. Også i den forbindelse er kommunerne usikre på deres muligheder for at føre tilsyn, hvilke beføjelser de har og hvorledes tilsynsrollen kan fokuseres.

Input til forenkling

Forslag 1: Kravene til kommunernes tilsyn med sprogcentre bør specificeres, herunder særligt kravene om ”pædagogisk tilsyn”. Det kunne overvejes at indføre en årlig tilsynsrapport med klare indsatsområder og målekriterier.

Forslag 2: Kommunerne skal have bedre muligheder for at føre tilsyn med sprogcentre, de ikke har aftaler med, men som praktiserer i kommunen på vegne af en anden kommune. Derfor skal der foretages en præcisering af tilsynsbestemmelserne.

Behov for afklaring:

Hvordan skal der nærmere i forslaget om, at tilsynsrollen specificeres? Er det i selve lovgivningen, eller i en vejledning?

C.2 Fravær og fremmøde**20. Stort ressourceforbrug på opfølgning på fravær fra danskundervisning****Problemstilling**

Jævnfør bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., § 10, stk. 2-4, skal sprogcentre registrere borgernes tilstedeværelse i danskuddannelsen, ligesom der skal foretages indberetninger herom til kommunen én gang om måneden. Ved uanmeldt fravær skal sprogcentre straks kontakte kommunen, der efterfølgende følger op på fraværet med henblik på at sanktionere fravær, hvor borgeren ikke har en væsentlig grund til udeblivelsen.

I nogle kommuner er der et godt samarbejde med sprogcentre om indrapportering af fravær. I flere kommuner betegnes opfølgningen på fravær dog som vanskelig.

Det er nogle kommuners opfattelse, at fravær i praksis registreres i protokoller, der ligger hos den enkelte underviser eller på sprogcentret. Kommunerne kan således ikke løbende følge med i borgernes ulovlige fravær og får i nogle tilfælde kun besked, hvis borgeren på forhånd har henvendt sig for at melde afbud til undervisningen, og ikke hvis de udebliver halve undervisningsdage eller spontant. Nogle kommuner modtager således ikke besked om varslet fravær. Dertil kommer, at fravær indberettes i uger eller på månedlig basis fra sprogcentre, mens kommunernes revision ønsker, at kommunerne kan levere oplysninger om fravær registreret på dage. Det manglende overblik over deltageres reelle timemæssige fravær betyder, at kommunerne ikke altid får sanktioneret korrekt for udeblivelse fra undervisning.

Samtidig modtager nogle kommuner kun fraværdata én gang om måneden og dermed også tilbage i tid. Det kan yderligere gøre det svært at reagere korrekt på fravær og foregribe eventuelle uhensigtsmæssige tendenser i tide. Desuden har nogle kommuner erfaret, at sprogcentre ikke mener, at det er deres opgave at anføre, hvorfor der er fravær, hvilket også vanskeliggør en hurtig indsats eller reaktion fra kommunerne over for borgere, der udebliver dage eller blot et par timer fra undervisningen. De begrænsede muligheder, som nogle kommuner har, i forhold til at reagere proaktivt på fravær og manglende fremmøde hos en udlænding, opleves at føre til merarbejde for kommunerne i de tilfælde, hvor der skal rettes op en situation med meget fravær hos udlændingen.

For ydelsesmodtagere kan fraværet have betydning for ydelsen. Kommunen har pligt til at følge op på årsagen til fraværet og melde dette til det kommunale ydelseskantor, som foretager træk i eventuelle ydelser, hvis udlændinge er udeblevet uden gyldig grund. Hvis kommunen ikke har fået indmeldinger fra sprogcentre om årsagen til fraværet, skal kommunen rette henvendelse til borgerne for at få indsigt i, hvad der har forårsaget fraværet, for at kunne foretage en vurdering af, hvorvidt der foreligger en gyldig begrundelse for udeblivelsen. Det er tidskrævende for kommunerne at indhente oplysninger om årsagerne til fravær, og udbyttet i form af sanktioner opleves langt fra at opvejede arbejdet, der ligger i udredning, partshøring, udarbejdelse af indstilling til ydelseskantor m.v. Dertil kommer, at de kommuner, der ikke straks modtager oplysninger fra sprogcentre om begrundet fravær, må kontakte borgeren for at få begrundet fravær, der kan ligge flere uger tilbage i tiden. Det er borgeren, der skal dokumentere årsagen til udeblivelsen, hvilket kan være svært, når kommunens henvendelse ikke finder sted straks efter udeblivelsen. I disse tilfælde oplever kommunerne også at skulle bruge mange ressourcer på kontakten med borgeren for at indhente oplysninger om hændelser, der ligger tilbage i tid.

Endelig er der uklarhed om rollefordelingen mellem sprogcentret og kommunen i forhold til at forbedre situationen. Kommunerne efterlyser redskaber til at pålægge sprogcentrene en hyppigere indberetning og en særlig form (it-understøttelse) herfor.

Nogle sprogcentre oplever omvendt at skulle bruge meget tid på registrering af fravær og årsager hertil for hele målgruppen under uddannelse. Loven om danskuddannelse foreskriver, at sprogcentrene skal holde øje med fraværet for *samtlig*e kursister (jf. bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.v. § 10, stk. 3 og 4). Sprogcentrene skal i den forbindelse udarbejde lister til kommunerne med cpr-nummer og registrere fravær fordelt på dage og timer. Samtidig udsender sprogcentrene breve til kursisterne samt kopier af brevene til kommunerne, når der konstateret fravær hos en kursist. Samtidig opleves indberetningen af fravær primært at have betydning for kursister på ydelse og personer, som ønsker permanent ophold i Danmark. Sprogcentrene vurderer, at kun cirka 20 procent af deres kursister modtager ydelse og dermed kan sanktioneres økonomisk i tilfælde af ubegrundet fravær. For personer, der har en tidsbegrænset opholdstilladelse (udlændinge i beskæftigelse), har fraværet i danskuddannelsen ikke den store betydning, hvorfor sprogcentrene opfatter en stor del af deres arbejde med fraværsregistrering som overflødig.

Input til forenkling

Forslag 1: Registreringen af udeblivelse fra undervisning burde it-understøttes, og sprogcentrene forpligtes til at indberette fraværet løbende og elektronisk, så kommunerne automatisk har adgang til oplysningerne – eventuelt bliver orienteret ved avis eller ved online adgang til sprogcentrenes opgørelser af fravær. Nogle kommuner har på nuværende tidspunkt adgang til sprogcentrenes løbende registrering af fravær, og disse kommuner finder opfølgningen på fravær mindre problematisk. Dog kræver det, at sprogcentrene er gode til at sikre, at fraværsopgørelserne opdateres hyppigt. Kommunerne understreger dog, at løsningsforslaget ikke ændrer ved udfordringen om, at der skal ske partshøring ved information om arten af fravær.

Forslag 2: Loven bør være mere specifik i forhold til, hvilke oplysninger kommunerne kan kræve af udbyderne på hvilke tidspunkter. Dette gælder særligt i forhold til registrering af fravær og modulskift.

Der skal være nogle mere klare retningslinjer for sprogcentrenes registrering af fravær, og herunder skal der ses på muligheden for kun at registrere fravær for visse målgrupper.

Forslag 3: Den opfølgning på fravær, der gælder samtlige kursister, afskaffes, såfremt kursisterne følger modulerne på en tilfredsstillende måde. Til gengæld bør der registreres og følges tæt op på kursister med ”bekymrende fravær”.

C.3 Økonomi**21. U hensigtsmæssigheder i den økonomiske styring af sprogcentrene (modulbetaling og gebyrer)****Problemstilling**

Af bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., § 15, stk. 5 fremgår, at kommunerne afgiver ”betaling for det næste modul i forbindelse med, at udbyder på baggrund af testning af kursistens dansksproglige niveau har vurderet, at målene for det gennemførte modul er nået, jf. § 9, stk. 2, og kursisten er blevet henvist til danskuddannelse på det følgende modul. Betalingen for det første modul erlægges af den henvisende myndighed, når undervisningen er påbegyndt”. Sprogcentrene læser lovgivningen således, at modultaksterne skal betales forud, når kursisten har bestået det foregående modul og er startet på næste modul. I modsætning hertil tolker mange kommuner lovgivningen således, at modultaksterne betales bagudrettet, når modulerne er bestået. Det betyder, at sprogcentrene i nogle tilfælde har store beløb, som mangler at blive udbetalt fra kommunerne. For kommunerne ligger der en fordel i at betale bagud, idet de først modtager deres refusion, når kursisterne har bestået deres moduler.

Ud over uenighed sprogcenter og kommune imellem vedrørende modulbetaling, opleves også gebyrbetalingen af kursister at give visse problemer. I de tilfælde, hvor kommunerne vælger at benytte sig af reglerne i bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., § 16 og inddrage gebyrer for danskundervisningen fra selvforsørgende kursister, opstår ofte en periode, hvor kursisterne ikke kan deltage i undervisningen. Problemet opstår, fordi der ofte går flere uger med at få betalingen på plads. Først oplyser sprogcentrene kommunen om, at kursisten har bestået sit modul. Herefter sender kommunen en ny regning til kursisten for det kommende modul. Først når betalingen er modtaget, får sprogcentrene besked fra kommunen om, at kursisten har betalt, og at undervisningen kan fortsætte. Det betyder, at kursisten i nogle tilfælde oplever at være udelukket fra undervisning i en periode på flere uger. Sidstnævnte gør sig dog alene gældende for selvforsørgende

Input til forenkling**Behov for afklaring:**

Hvilke løsninger kan kommunerne se i forhold til problemstillingen?

C.4 Forlængelse af den treårige danskuddannelsesret**22. Usikkerhed og uhensigtsmæssigheder i forhold til forlængelse af den treårige danskuddannelsesret****Problemstilling**

Generelt er udlændinge omfattet af danskuddannelseslovens ret til en danskuddannelse på tre år. Der er dog visse muligheder for at forlænge denne ret. Mange kommuner opfatter dog rammerne for forlængelse af uddannelsesretten, jævnfør bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., § 1, stk. 2, som uklare hvilket medfører, at der bruges mange ressourcer i kommunerne på at behandle sager om forlængelser af danskuddannelsesretten.

For nogle målgrupper opfattes rammerne for forlængelse som snævre. For eksempel kan bogligt svage udlændinge fratages muligheden for forlængelse, hvis de ikke gør fremskridt hurtigt nok, selvom de gør en stor indsats for at tilegne sig sproget. På andre områder opfatter kommunerne det som svært at nægte nogle borgere forlængelse af deres uddannelsesret. Det gælder eksempelvis borgere, der har haft stort fravær fra deres undervisning på grund af beskæftigelse eller lignende.

Derudover er der nogle kommuner, der er usikre på, hvilken dokumentation der er nødvendig for at forlænge udlændinges uddannelsesret jævnfør bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., § 1, stk. 3 og 4. Der indhentes forskellige former for dokumentation, eksempelvis helbredsoplysninger, attester fra undervisere (for studerende) m.v., der skal understøtte begrundelsen for forlængelse af uddannelsesretten. I nogle tilfælde kan det dog være svært at vurdere, hvorvidt den indhentede dokumentation er fyldestgørende. Samtidig kan udlændinge i nogle tilfælde have svært ved at fremvise dokumentation. Det gælder eksempelvis studerende, der ikke har kunnet deltage i sprogundervisningen på grund af gruppearbejde i forbindelse med deres studie.

Endvidere er der visse målgrupper, som konsekvent opleves at have vanskeligt ved at gennemføre deres danskuddannelse på tre år. Dette gælder særligt for de selvforsørgende udlændinge generelt, idet de ofte gennemfører deres undervisning på aften- eller weekendhold på grund af arbejde. Kommunerne er derfor nødt til at forlænge deres uddannelsesret, hvilket næsten gøres konsekvent (jf. bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.v., § 1, stk. 2 og 3). Det kræver dog en individuel vurdering fra sag til sag samt indhentning af en række oplysninger og dokumentation. I lyset af, at gruppen af selvforsørgende er stærkt stigende og i nogle kommuner er den største gruppe blandt de personer, der er omfattet af integrationsloven, opleves det som uhensigtsmæssigt, at der skal bruges mange administrative ressourcer for at forlænge uddannelsesretten for gruppen.

Input til forenkling

Forslag 1: Kommunerne efterlyser en mulighed for at forlænge uddannelsesretten for bogligt svage udlændinge, der ikke kan nå at gennemføre deres uddannelsesforløb inden for tre år. Forlængelsen bør baseres på en vurdering af den enkeltes indsats.

Forslag 2: Klippekursordning i stedet for fast periode for uddannelsesretten.

Forslag 3: Bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., § 1, stk. 3 og 4 bør præciseres, så kommunerne er klar over, hvilken dokumentation der skal foreligge, for at uddannelsesretten kan forlænges.

Forslag 4: Reglerne omkring gennemførelse af danskuddannelse inden for tre år kunne med fordel ændres for selvforsørgende for at spare kommunerne arbejdet med forlængelse af uddannelsesretten for denne målgruppe.

Nogle kommuner påpeger dog, at den treårige uddannelsesret giver et incitament til at arbejde målrettet med danskundervisningen.

C.5 Indholdet i danskundervisningen**23. Sprogundervisningen kobles ikke i tilstrækkelig grad til arbejdsmarkedsdansk****Problemstilling**

I bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. er indholdet i danskuddannelsen defineret i bilag 3. Nogle kommuners indtryk af indholdet er, at det i høj grad bærer præg af tankegangen fra Undervisningsministeriet og således er meget bredt, idet indholdet både er matematik (talbehandling) og dansk litteratur. Den brede tilgang har i højere grad et bredt uddannelsesmæssigt fokus frem for et arbejdsmarkedsrettet fokus, der kan sikre kursisterne de kompetencer, der er nødvendige for at begå sig i erhvervslivet.

Sprogcentrene er meget bundet af de faste retningslinjer for undervisningen og har derfor ikke mulighed for at tilbyde særlige forløb for grupper med særlige behov. Idet det nuværende danskuddannelsesudbud fra sprogcentrene ikke opleves at matche alle udlændinges behov, føler nogle kommuner sig nødsaget til over for bestemte målgrupper at erstatte danskuddannelses tilbuddet med andre sprogtilbud, fx AMU-kurser m.v., for at sikre borgerne en tilstrækkelig arbejdsmarkedsrettet indlæring af dansk kundskaber. Kommunerne bruger ressourcer på etablering og gennemførelse af disse tilbud.

Den nuværende danskuddannelse er også præget af stort fokus på beståelse af modultest. Men mange kursister har slet ikke brug for eksamensbeviser (fx udenlandske arbejdstagere med midlertidig opholdstilladelse), men blot ”jobdansk”. Således opleves der også at bruges tid på sprogcentre med tilbud og gennemførelse af tests mv., som der kun er efterspørgsel efter fra visse grupper af udlændinge.

Nogle kommuner påpeger dog, at de allerede udbyder kurser, der er målrettet sprogbehov på arbejdsmarkedet, via sprogcentrene, og at dette godt kan lade sig gøre inden for lovens rammer.

Input til forenkling

Danskundervisningen bør i højere grad bygges op omkring et fokus på arbejdsmarkedet. Eksempelvis burde der være større fokus på virksomhedsrettet undervisning. En mulighed kunne være at koble undervisningen op på tilknytning til arbejdspladser fra første dag. Virksomhederne skal i højere grad end i dag åbne op for praktikpladser og lignende, der skal være til stede sideløbende med et erhvervsrettet dansktilbud, samtidig med at eksempelvis selvforsørgende tilbydes særligt tilrettelagte forløb.

Tilknytning til arbejdsmarkedet fra første dag vil kræve virksomheder, der er villige til at deltage i og gøre en indsats for at integrere udenlandske arbejdere, der ikke nødvendigvis taler flydende dansk fra starten af ansættelsen.

Behov for afklaring: I stedet for at foreslå et helt nyt indhold i danskuddannelsen (og dermed en helt ny lovgivning), er der så nogle forhold i den eksisterende lovgivning, der kunne ændres, så det var lettere at tilbyde alternative sprogforsørgende forløb?

24. Vanskeligt at fastholde unge i danskuddannelses tilbud**Problemstilling**

Unge omkring 18 år er svære at fastholde i danskuddannelses tilbuddene, fordi flertallet af eleverne på sprogcentrene er væsentlig ældre. De unge bliver ikke integreret med de andre elever, og kommunerne har erfaring for, at de unge efter kort tid falder fra undervisningstilbuddene. De unge kan også have andre behov i forhold til indlæringsmetoder m.v. end de ældre elever.

Kommunerne oplever således at skulle bruge tid og ressourcer på at afgive tilbud om danskuddannelse til unge udlændinge, der ofte har en form som reelt ikke dækker de unges behov og forventninger til danskuddannelse.

Input til forenkling

Forslag 1: Der burde være mulighed for at tilbyde unge danskundervisning på eksempelvis VUC, hvor der er andre unge. Det vil gøre det mere attraktivt for de unge at deltage i undervisningstilbuddene. De unge vil i højere grad blive integreret, hvilket vil medvirke til lavere frafald.

Forslag 2: Mulighed for oprettelse af undervisningsforløb som FVU (forberedende voksenundervisning) blot målrettet flygtningegruppen.

Forslag 3: Oprettelse af ungeklasser på sprogcentrene på den nuværende danskuddannelse på tværs af kommuner.

25. Mangel på mulighed for praktiske undervisningsforløb**Problemstilling**

I nogle tilfælde oplever kommunerne, at nogle udlændinge ikke kan rykkes rent fagligt med den danskundervisning, der kan tilbydes i dag. Denne gruppe elever går på dansk 1, modul 1 i tre år uden videre udbytte af undervisningsforløbet, da de af faglige og personlige årsager ikke kan tilegne sig viden gennem den tilbudte form for undervisning. Kommunerne har ikke mulighed for at tilbyde alternativ undervisning til denne gruppe.

Kommunerne oplever således at skulle bruge tid og ressourcer på dels at afgive tilbud om danskuddannelse til bestemte grupper af udlændinge, som reelt ikke matcher udlændingenes behov, og dels efterfølgende at bruge mange ressourcer på at finde håndtere den situation, at udlændingen ikke har opnået det fulde udbytte af det tilbud, som blev givet.

Input til forenkling

Kommunerne bør kunne foretage en faglig vurdering af, at der er tale om en udlænding med behov for alternativ undervisning. I disse tilfælde bør det være muligt at tilbyde mere praktisk og værkstedsorienteret undervisning i form af eksempelvis tegnekurser, madlavningskurser, syning m.v.

26. Vanskeligt at etablere undervisning på arbejdspladser**Problemstilling**

Det er ofte vanskeligt for sprogcentrene at udnytte de muligheder, loven (Integrationslovens §§ 22 -23) giver for at udbyde undervisning på arbejdspladser. Årsagen er, at arbejdspladserne ofte ikke har nok kursister til at etablere et hold, samt at den undervisning, der kan tilbydes, for at kommunerne kan betale for et modul, ikke nødvendigvis matcher de ønsker, arbejdsgiveren har til et undervisningstilbud i virksomheden.

Samtidig er det vanskeligt for sprogcentrene, i de tilfælde hvor det lykkes at oprette et hold, at få kursisternes eventuelt forskellige bopælskommuner til at betale for undervisningen, hvis undervisningen foregår på en virksomhed, der ligger i en anden kommune.

Det betyder, at det ofte kun er de virksomheder, der selv vil betale for undervisningen, der kan gøre brug af muligheden for undervisning på arbejdspladsen. Flere sprogcentre oplever således at bruge mange ressourcer på at forsøge at oprette virksomhedsforelagt undervisning, som i sidste ende alligevel ikke kan oprettes.

Input til forenkling**Behov for afklaring:**

Hvori består de administrative udfordringer, og hvordan kan arbejdet i den sammenhæng lattes for kommuner/sprogcentre?

27. U hensigtsmæssig indplacering på danskuddannelsesniveau genererer tidskrævende klagesager**Problemstilling**

Det fremgår af cirkulæreskrivelse om naturalisation af 22. september 2008 pkt. 2, at en ansøger skal bestå danskprøve 3 med et karaktergennemsnit på 4 for at opnå dansk statsborgerskab. Flere sprogcentre oplever, at disse regler sætter dem under pres.

Presset kommer i første omgang i forbindelse med indplacering på danskuddannelsen, hvor elever sætter skolerne under pres for at komme ind på dansk 3. Mange ønsker således en indplacering på dansk 3 og angiver dette til kommunen, som derefter visiterer til dansk 3, selvom sprogcentrenes umiddelbare vurdering er, at dette niveau ikke er det korrekte læringsniveau for den pågældende. Samtidig er det svært for sprogcentrene at flytte elever fra dansk 3 til dansk 2, hvis det er et stykke inde i forløbet af pædagogiske årsager vurderes at være bedst. Det betyder, at nogle klasser bliver meget uhomogene og præget af elever, der har svært ved at følge med.

I forbindelse med gennemførelse af dansk 3 oplever sprogcentre, at der modtages mange klager over karakterer, fordi kursisterne skal have et gennemsnit på 4 for at bestå (den normale grænse for bestået ligger på 2). Sprogcentrenes ledelse er nødt til at tage sig af mange af disse klagesituationer, idet det ikke kan overlades til lærerne at tage beslutninger, der påvirker kursisterne fremtid. Det er tidskrævende arbejde, idet det ofte kræver, at der tages kontakt til den kommunale sagsbehandler for at diskutere situationen. Prøvebekendtgørelsens regler om klager anses ikke for at løse problemet.

Input til forenkling

Der bør udarbejdes regler om, at der skal være en større dialog mellem kommune og sprogcenter forud for kommunens visitation til sprogundervisning for at sikre en korrekt indplacering fra start samt en større forventningsafstemning mellem kommunens medarbejder, udlændingen og sprogskolen. Samtidig ville dialogen give mulighed for at drøfte alternative veje for kursisten til at opnå den prøve, der giver adgang til statsborgerskab (prøver i andre dele af uddannelsessystemet, der sidestilles med danskprøve 3). Kun få kursister, der ikke kan optages på dansk 3, har dog mulighed for at opnå statsborgerskab ad denne vej.

Nogle kommuner fremhæver, at dette problem bør løses lokalt, og at udgangspunktet for mere og bedre dialog ikke er regler om dialog.

28. Vanskelig og tidskrævende kontrol af legitimation ved prøveafholdelse**Problemstilling**

Ifølge vejledning om afholdelse af indfødsretsprøven af november 2008, kapitel 1 skal ”prøvetageren ved tilmelding og ved prøveafholdelsen forevise legitimation med foto udstedt af en dansk offentlig myndighed, herunder for eksempel opholdskort, fremmedpas eller konventionspas”. I forbindelse med afholdelse af danskprøver bliver det i praksis sprogcentrenes opgave at sikre prøvedeltagernes identitet. Der opstår et problem særligt omkring vurdering af legitimation for deltagere, der ønsker at aflægge prøve – uden forudgående deltagelse i undervisning.

Kontrollen af legitimationen er meget svær for sprogcentrene at håndtere både i forbindelse med tilmelding til prøverne og ved den egentlige prøveafholdelse. Deltagernes billedlegitimation kan være meget forskellig. Deltagerne har kørekort, pas, EU-rejsepas m.v., og ofte kender sprogcentrenes medarbejdere ikke de forskellige former for legitimation, de bliver præsenteret for. Sprogcentrene føler derfor en generel usikkerhed på udførelsen af denne opgave.

Endvidere oplever sprogcentrene ofte, at prøvedeltagerne ikke har billedlegitimation, fordi deres papirer er afleveret til Udlændingesservice i forbindelse med ansøgning om forlængelse af deres opholdstilladelse. I disse tilfælde skal kursisterne først henvende sig på politistationen for at få en erklæring, hvor det fremgår, at deres papirer er sendt til Udlændingesservice. En konsekvens heraf er, at sprogcentrene oplever at skulle bruge meget tid på at vejlede kursisterne om disse forhold.

Endelig kan kontrollen af legitimation være en meget tidskrævende opgave i forbindelse med den konkrete prøveafholdelse, fordi medarbejderne skal være meget grundige, når de gennemgår legitimationen. I de tilfælde, hvor prøvedeltageren ikke har billedlegitimation, skal endvidere der tages billeder af vedkommende. Det betyder, at prøvelokalet ikke først kan åbnes og deltagerne først møde op ti minutter før prøvens afholdelse, som det fremgår af prøvebekendtgørelsens § 20, stk. 2, men at sprogcentrene er nødt til at bede deltagerne om at møde tidligere op for at udføre legitimitetskontrollen. Sprogcentrene er desuden nødt til at tilbageholde prøvebeviser, indtil legitimationen er modtaget og godkendt.

Input til forenkling

Forslag 1: En mulig løsning kunne være udsendelse af myndighedspersoner til kontrol af legitimation i forbindelse med prøveafholdelsen.

Forslag 2: Prøveafholdelsen lægges hos myndigheder, som i forvejen er kompetente i håndtering af legitimation – eksempelvis hos politiet.

29. Løbende optag og modultest udfordrer afholdelsen af undervisningen**Problemstilling**

Kommuner er, jf. danskuddannelsesloven §5, stk. 1 og 2, forpligtet til at igangsætte sprogtilbud for den enkelte ansøger inden for en måned. Hvis kommunerne alene har gruppetilbud opstår der et pres på sprogcentre, som skal optage kursister løbende inden for en måned. Det betyder, at der hele tiden kommer nye kursister ind i klasserne. Det er en stor udfordring for lærerne at håndtere, idet eleverne i samme klasse er på forskellige niveauer. Der bruges således mange ressourcer på at gentage informationer og bringe eleverne på samme niveau. Udfordringen er særlig stor i begynderundervisningen, hvor 14 dage gør en stor forskel i forhold til, hvor langt kursisterne er nået.

Samtidig opleves det som generelt forstyrrende for undervisningen, at der løbende kommer nye elever, idet det kræver mange gentagelser af både praktiske og faglige forhold. Nogle sprogcentre har forsøgt at etablere introduktionsklasser, hvor eleverne går i en kort periode, indtil de er på niveau med den klasse, de skal indgå i. Dette har dog vist sig ikke at være rentabelt.

Endvidere kan det løbende optag også give udfordringer i forhold til sprogcentrenes håndtering af kursisternes gennemførelse af uddannelsesmodulerne. Således ligger der en stor administrativ opgave for sprogcentre i løbende at holde styr på kursisternes gennemførelse af modultest. Der skal sikres registrering af tilmelding, gennemførelse, ikke-beståede prøver m.v. Samtidig er skolerne nødt til hver måned at følge op på, hvor langt kursisterne er nået i deres forløb, for at kunne estimere, hvor meget tid den enkelte må forventes at bruge på hvert modul.

Endvidere betyder dét, at kursisterne gennemfører deres modultest løbende, at der ofte skal gennemføres en eksamenssituation midt i undervisningen.

Input til forenkling

Forslag 1: Sprogcentre ønsker, at nye kursister optages med en frist på én måned fra den første hele måned, man går ind i efter varsling af modtagelse af en ny kursist. Alternativt, at der etableres kvartalsvis optag. Alternativt skal der være mulighed for sprogcentre for at oprette intro-/indslusningsklasser.

Forslag 2: Nogle kommuner foreslår, at der indføres færre modultest. Det kunne eksempelvis være to løbende test og en afsluttende prøve svarende til europæiske standarder. Dette ville betyde, at flere studerende kunne aflægge prøve samtidigt, og at undervisningen i færre tilfælde vil blive påvirket af prøvegennemførelse. Andre kommuner er ikke tilhængere af dette forslag, og fremhæver, at de er tilfredse med omfanget af modultest.

30. Det er vanskeligt at etablere eller få bevilget specialundervisning til kursister på danskuddannelserne**Problemstilling**

Sprogcentre oplever vanskeligheder i forhold til kursister, der har behov for specialundervisning på grund af handicap, traumer m.v. Specialundervisningsinstitutionerne er ikke gearet til at tage imod kursisterne, fordi de ikke har den samme sproglige ekspertise som sprogcentre. Derfor ender kursisterne som oftest med at blive på sprogcentre, men sprogcentre bliver sjældent godkendt til selv at udbyde specialundervisning. Kommunerne oplever at skulle bruge mange ressourcer på afdække mulighederne for at sikre specialundervisning.

Input til forenkling

Der bør sættes fokus på muligheder for samarbejde mellem sprogcentre og specialundervisningsinstitutioner, og herunder overveje hvornår den enkelte rent faktisk kan profitere af modulforløbet, eller der bør iværksættes en anden løsning.

D. Sikkerhedsstillelse

D.1 Generelle forhold

31. Kompliceret regelsæt og mange sagsgange

Problemstilling

Opgaverne vedrørende sikkerhedsstillelse omfatter i hovedtræk:

- Oprettelse af sikkerhedsstillelse
- Nedsættelse af sikkerhedsstillelsen ved bestået danskprøve
- Ved flytning transport af sikkerhedsstillelsen til tilflytningskommunen
- Inddrivelse hvis der ydes hjælp
- Kvittering af sikkerhedsstillelse hvis nærmere betingelser er opfyldt
- Opsigelse af sikkerhedsstillelse og oprettelse af ny sikkerhedsstillelse

Opgaverne ligger både i statsligt regi (Udlændingetjeneste og SKAT) og hos kommunerne. Regelsættet er kompliceret, og der er mange sagsgange.

Input til forenkling

Forslag 1: At det undersøges, hvorvidt det er relevant at opretholde bestemmelsen om sikkerhedsstillelse i udlændingeloven. Dette henset til, at det må antages, at forsørgelseskravet med risiko for inddragelse af opholdstilladelsen afholder familiesammenførte udlændinge fra at søge om hjælp.

Forslag 2: At der alternativt sker en undersøgelse af opgaveplacering, procedurer m.v. med henblik på forenkling, herunder at der udarbejdes en vejledning med blanketter/standardbreve som bilag til vejledningen, som kommunerne kan anvende i arbejdet med denne opgave.

D.2 Kommunikation med Udlændingesservice**32. Sen modtagelse af anmodningsskrivelser fra Udlændingesservice hindrer hurtig sagsbehandling****Problemstilling**

I udlændingelovens § 9, stk. 4, 1. pkt. fremgår det, at ægtefællesammenføring (familiesammenføring) betinges af, at den herboende ægtefælle skal stille økonomisk sikkerhed for 50.000 kr. (58.207 kr. i 2008-niveau) til dækning af eventuelle fremtidige offentlige udgifter til hjælp til ansøgeren efter lov om aktiv socialpolitik eller efter integrationsloven, førend der kan tildeles opholdstilladelse. Kommunen skal i den forbindelse sikre, at sikkerhedsstillelsen opfylder det fastsatte krav herfor. Kommunen orienteres om aktuelle sager om sikkerhedsstillelse via en anmodningsskrivelse fra Udlændingesservice.

Kommunerne oplever dog ofte, at anmodningsskrivelsen modtages meget sent i kommunen, i forhold til hvornår borgeren er blevet anmodet om sikkerhedsstillelse. Problemet opstår som udgangspunkt, fordi kommunerne modtager anmodninger om oprettelse af sikkerhedsstillelse fra Udlændingesservice via almindelig post. Udlændingesservice vil kun sende til én samlet adresse for hver kommune, hvilket i mange kommuner betyder, at post modtages centralt i kommunen, hvorefter den skal deles ud til de rette kontorer, medarbejdere m.v. Denne proces tager tid (særligt i de store kommuner) og betyder i nogle tilfælde, at kommunerne ikke kan godkende sikkerhedsstillelsen, når borgeren møder op med den, fordi der er behov for anmodningsskrivelsen for at kende satsen og perioden. Dette skaber irritation hos borgerne, der ønsker deres sikkerhedsstillelse godkendt hurtigst muligt, og de kommunale medarbejdere bruger derfor tid på at finde ud af, hvor anmodningen befinder sig, samt at forklare borgeren om baggrunden for situationen.

Input til forenkling

Kommunerne kan selv arbejde med organisering af postgange og oplysning om, hvem information omkring sikkerhedsstillelse skal sendes til. To andre løsninger kunne dog hjælpe kommunerne.

Forslag 1: Udlændingesservice burde sende anmodningerne om sikkerhedsstillelse til kommunerne via elektronisk post. På den måde sikres det, at posten hurtigst muligt kommer frem til de kommunale medarbejdere, der er beskæftiget med området.

Forslag 2: Underretninger og anmodninger bør lægges på Udlændingeportalen, og kommunen bør modtage en avis.

D.3 Kommunernes administration**33. Vejledning af pengeinstitutter vedrørende sikkerhedsstillelse er tidskrævende og kompliceret****Problemstilling**

Kommunerne står for kommunikationen med pengeinstitutterne i sagerne om sikkerhedsstillelse. Det er ikke alle pengeinstitutter, der har lige stor erfaring med sikkerhedsstillelse, og de spørgsmål, de har, retter de oftest til kommunen. Kommunen bliver i nogle tilfælde nødt til at henvise til Udlændingesservice, men dér opleves det vanskeligt at komme igennem på telefonerne, og derfor vender pengeinstitutterne ofte tilbage til kommunerne med spørgsmål. Kommunerne oplever derfor kommunikationen med pengeinstitutterne som tidskrævende og kompliceret.

Spørgsmålene til kommunerne har både praktisk og mere teknisk karakter. De praktiske spørgsmål drejer sig ofte om perioden for sikkerhedsstillelsen samt om udarbejdelse af både garanti og oplysningsdokument, som af mange banker opfattes som dobbeltarbejde. I forhold til de spørgsmål, der har mere teknisk karakter, oplever kommunerne at skulle yde rådgivning på et område, hvor de ikke nødvendigvis har kompetencer. Dette er særligt en udfordring i de mindre kommuner, hvor der ikke sidder en medarbejder med rutine i håndtering af sikkerhedsstillinger.

Bekendtgørelsen om sikkerhedsstillelse opleves at være meget utilgængelig for kommunerne, idet den er skrevet i et sprog og indeholder begreber, som ellers ikke normalt indgår i den kommunale forvaltning på området. Kommunerne oplever det som frustrerende, at det er dem, der skal vejlede pengeinstitutter m.v. ud fra centralt fastlagte vejledninger, og de føler sig usikre på, hvorvidt de videreformidler korrekt. Oplevelsen er således, at kommunerne bruger unødigt meget tid på vejledningsopgaven, fordi der generelt er usikkerhed om forståelsen af regelsættet omkring sikkerhedsstillelse.

Endvidere er der visse tilfælde, hvor pengeinstitutterne misforstår reglerne og for eksempel godtager, at en bedstefar eller lignende stiller sikkerheden, selvom reglerne kræver, at det skal være den person, der ansøger om familiesammenføring. Kommunen må så håndtere disse fejltagelser efterfølgende, og dette skal nås inden for svarfristen til Udlændingesservice på 3 uger.

Input til forenkling

Forslag 1: Reglerne vedrørende sikkerhedsstillelse skal være lettere at forstå for både kommuner, pengeinstitutter og borgere. En mulighed kunne her være at udarbejde en "light" version af bekendtgørelsen (evt. i form af en pjece med billeder og lignende), der retter sig mod borgere og banker.

Forslag 2: I de tilfælde, hvor kommunerne har svært ved at varetage vejledningsopgaven, skal Udlændingesservice kunne træde til. Det bør præciseres i vejledningen, hvilke områder henholdsvis kommune og Udlændingesservice vejleder om.

Forslag 3: Oplysningsskema og garanti bør tænkes sammen i ét samlet dokument. På den måde kan mange spørgsmål vedrørende overlap og dobbeltarbejde for pengeinstitutterne undgås.

34. Arbejdet med sikkerhedsstillelse er tidskrævende og urentabelt for kommunerne**Problemstilling**

Kommunerne har et stort arbejde med sikkerhedsstillelserne, og sikkerheden anvendes kun i ganske få tilfælde. Arbejdet er tidskrævende og som følge heraf også udgiftsdrivende.

I én kommune bruges eksempelvis et kvart årsværk på sikkerhedsstillelserne. På seks år er der oprettet cirka 600 sikkerhedsstillelser, men sikkerheden er kun blevet brugt i omkring ti tilfælde. Kommunen har indhentet cirka 150.000 kr. på de indhentede sikkerhedsstillelser, hvilket langt fra står mål med de anvendte medarbejderressourcer.

Input til forenkling

Forslag 1: Udlændingesservice administrerer på nuværende tidspunkt garanti for visumansøgninger og vil på samme måde kunne administrere sikkerhedsstillelserne. Kommunerne kunne således fortsætte de nuværende indberetninger af, hvornår der skal trækkes i sikkerhedsstillelsen, og Udlændingesservice kunne håndtere de administrative forhold. På denne mådes sikres samtidig, at erfaringer med arbejdet med sikkerhedsstillelser samles centralt.

Nogle kommuner påpeger dog, at det med denne løsning vil være vigtigt for kommunerne at kunne se, hvor stor en del af garantien der er tilbage, eksempelvis via Udlændingeportalen, så kommunerne ikke risikerer at trække på en garanti, der ikke længere er eksisterende. Samtidig vil det være vigtigt at præcisere reglerne om, hvorvidt en person kan trækkes over skatten, i de tilfælde hvor garantien er brugt op.

Forslag 2: Der burde foretages en undersøgelse af, hvor meget sikkerhedsstillelserne benyttes. Dette vil både give mulighed for at vurdere, hvorvidt kommunernes ressourceforbrug overstiger brugen af sikkerhedsstillelserne, og vise, hvorvidt der er forskel på kommunernes måde at bruge sikkerheden på. Eksempelvis trækker nogle kommuner på garantien, når kvinder kommer på krisecenter, hvorimod andre kommuner ikke gør.

D.4 Vejledning af udlænding**35. Ved skilsmisse skaber forlængelse af opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring en øget vejledningsopgave i kommunerne****Problemstilling**

I nogle tilfælde, hvor en udlænding, der har fået opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring, bliver skilt, fortsætter Udlændingesservice med at forlænge borgerens opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføringen. Det betyder, at kommunen ikke kan frigive sikkerhedsstillelsen til sikkerhedsstilleren, selvom denne ikke længere er gift med personen, der er blevet stillet sikkerhed for, fordi opholdsgrundlaget ikke er ændret. Udlændingesservice gør dog, i forbindelse med ansøgningen om familiesammenføring, borgeren opmærksom på, at der også er forsørgelsespligt i tilfælde af skilsmisse. Men mange personer har glemt dette i den situation, hvor de bliver skilt.

At der ikke altid er mulighed for at få frigivet sin sikkerhedsstillelse ved skilsmisse skaber stor utilfredshed hos sikkerhedsstillerne, som henvender sig til kommunen enten personligt eller via deres pengeinstitut. Kommunen har dog ikke mulighed for at oplyse om baggrunden for beslutningerne i Udlændingesservice, da der ikke udsendes skriftlig begrundelse for beslutningen til kommunerne, men oplever alligevel at skulle håndtere sikkerhedsstilleres frustration og spørgsmål. Hvis borgeren henvender sig til Udlændingesservice bliver deres henvendelse straks sendt tilbage til kommunen, fordi det drejer sig om sikkerhedsstillelse.

Kommunerne bruger lang proces tid, der ikke er egentlig sagsbehandling, på at håndtere de utilfredse borgere, oplyse dem om reglerne, henvise til Udlændingesservice for begrundelse for afgørelsen mv.

Input til forenkling

Forslag 1: Udlændingesservice bør udsende skriftlig begrundelse til kommunen, i de tilfælde hvor det besluttes at forlænge opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføringer, der ikke længere findes. Begrundelsen skal henvise til den del af lovgivningen, der ligger til grund for forlængelsen. På den måde kan kommunen hurtigere give borgeren præcis oplysning om de forhold, der ligger til grund for Udlændingesservices beslutning.

Optimalt set bør forlængelsen dog finde sted på baggrund af andre forhold end familiesammenføring.

Når Udlændingesservice har truffet beslutning, bør kommunen modtage den fulde begrundelse, og borgeren selv bør modtage en mere overordnet begrundelse, hvor der ikke fremgår personfølsomme oplysninger om den tidligere ægtefælle.

Forslag 2: Behandling af sager om opholdsgrundlag bør behandles hurtigere i Udlændingesservice, end det er tilfældet på nuværende tidspunkt, fordi både borgere og banker henvender sig til kommunen for at få information om sikkerhedsstillelsen.

36. Ufleksible regler for nedsættelse af sikkerhedsstillelse vanskeliggør nedsættelse af sikkerhedsstillelse for veluddannede**Problemstilling**

Reglerne om nedsættelse af sikkerhedsstillelse, jf. § 7 i bekendtgørelsen om sikkerhedsstillelse, tager udgangspunkt i udlændinge, der indplaceres på danskuddannelserne. Kommunerne er usikre på, hvordan reglerne i bekendtgørelsens § 7, stk. 2, nr. 4, kan bruges, idet der er usikkerhed om, hvilke uddannelser der kan sidestilles med de tre danskprøver.

Det er derfor svært at tage højde for udlændinge, der er kommet til Danmark eksempelvis i forbindelse med deres studie og har været i landet i 4-5 år, inden de bliver gift og starter et integrationsforløb. Denne gruppe taler dansk og har derfor ikke behov for at blive indplaceret på en danskuddannelse. Det betyder, at gruppen ikke altid har mulighed for at få nedsat deres sikkerhedsstillelse på lige vilkår med udlændinge, der gennemgår danskuddannelsesforløb. For kommunerne betyder usikkerheden, at der bruges flere ressourcer på at vurdere den enkelte sag samt forklare borgerne baggrunden for de afgørelser, der træffes.

Input til forenkling

Lovgivningen bør præcisere muligheden for at sidestille en række uddannelser gennemført i Danmark med dansk 1, 2 eller 3. Der bør udarbejdes en oversigt over, hvilke uddannelser der giver mulighed for at nedsætte sikkerhedsstillelsen. I forbindelse med reglerne om dansk indfødsret foreligger en liste, der kunne danne udgangspunkt for en tilsvarende oversigt over mulighed for nedsættelse af sikkerhedsstillelsen.

37. Arbejdet i forbindelse med flytning af sikkerhedsstillelser mellem kommuner er tidskrævende**Problemstilling**

Kommunerne modtager ikke automatisk besked, når udlændinge, der ikke er omfattet af Integrationsloven, men som har en sikkerhedsstillelse, vælger at flytte til en anden kommune (for personer omfattet af Integrationsloven er det lovpligtigt at videregive oplysning om flytning, og kommunerne vurderer, at dette fungerer udmærket).

De manglende oplysninger om flytning for den øvrige gruppe af udlændinge betyder, at kommunerne er nødt til manuelt at slå alle tilflyttere med andet statsborgerskab end dansk op på Udlændingeportalen for at tjekke, hvorvidt disse borgere har en sikkerhedsstillelse. På Udlændingeportalen fremgår dog ikke, hvilken kommune en eventuel garanti er stillet over for, eller hvilken sagsbehandler i kommunen der kender til sikkerheden (i mindre kommuner er det ofte kun én sagsbehandler, der kender til den enkelte sag). Denne proces er tidskrævende for kommunerne.

Input til forenkling

Forslag 1: Udlændingetjeneste bør administrere sikkerhedsstillelserne. På den måde afskaffes de problemer, der på nuværende tidspunkt skabes i forbindelse med flytning mellem kommuner.

Forslag 2: Der bør oprettes et samlet register, hvor der kan findes en oversigt over sikkerhedsstillelser (evt. de scannede dokumenter), hvilken kommune sikkerheden er stillet over for, samt hvilken sagsbehandler der er tilknyttet sagen. Registeret bør samkøres med cpr-registeret, så kommunerne automatisk modtager advis i de tilfælde, hvor en borger med sikkerhedsstillelse flytter til kommunen.

E. Øvrige områder

38. Digital bekræftelse af aktiv jobsøgning skaber administrative byrder i sager vedrørende personer, der har en integrationskontrakt

Problemstilling

Reglerne om, at borgerne skal bekræfte deres aktive jobsøgning hver 7. dag på jobnet.dk opleves af nogle jobcentre som en udfordring for mange af de personer, der har en integrationskontrakt (og som er overgået til LAB-lovens bestemmelser). Disse borgere kan i nogle tilfælde ikke benytte computer og har derfor svært ved at overholde reglerne. For jobcentrets medarbejdere betyder det en ekstra arbejdsbyrde, at de skal forsøge at hjælpe borgerne med som udgangspunkt at bekræfte jobsøgningen og på sigt med computerindlæring. Samtidig medfører reglerne arbejde i de tilfælde, hvor borgeren ikke overholder reglerne, og kommunerne derfor skal sanktionere.

Generelt er der usikkerhed hos kommunerne om, hvilke regler der gælder for denne målgruppe. Nogle kommuner har for eksempel fået svar fra Arbejdsmarkedsstyrelsen om, at personer, der har en integrationskontrakt, slet ikke skal registreres i Arbejdsmarkedsportalen og dermed heller ikke er omfattet af reglerne for aktiv jobsøgning. Andre kommuner har ikke samme viden og bruger således mange ressourcer på at hjælpe integrationslovs personer med at overholde reglerne for aktiv jobsøgning.

Input til forenkling

Forslag 1: Der skal foretages yderligere vejledning fra centralt hold om, hvilke regler der gælder for personer under integrationsloven i forhold til bestemmelserne om bekræftelse af aktiv jobsøgning.

Forslag 2: Borgere med integrationskontrakt burde undtages fra reglerne om bekræftelse af aktiv jobsøgning hver 7. dag.

39. Utilstrækkelige redskaber i integrationsindsatsen**Problemstilling**

Integrationsindsatsen er meget fragmenteret i kommunerne. Det betyder, at borgerne må sikre sig, at deres henvendelse finder sted til både kommunens bolig- og/eller socialkontor og jobcentret. Endvidere er borgeren også selv ansvarlig for kontakten til andre myndigheder såsom SKAT.

Henvendelse til de mange instanser kan skabe forvirring hos udlændingen, der typer henvender sig til de kommunale medarbejdere, der varetager borgerne integrationskontrakt, for støtte i forhold til at tage kontakt til øvrige dele af kommunen eller til andre myndigheder. Det er tidskrævende for kommunerne at vejlede borgerne om de forskellige instansers funktioner, samspillet mellem dem mv., og kommunerne vurderer, at det ikke er reelt leverer værditilvækst for udlændingene.

Input til forenkling

Alle kommuner bør overveje muligheden for at udpege en eller flere medarbejdere til integrationstovholdere, der har mulighed for at hjælpe borgeren med kontakten med de forskellige enheder i kommunen og kontakten med andre myndigheder.

Behov for afklaring:

- ”Best practice” vedrørende organisering af integrationsindsatsen.

40. Udfordringer i arbejdet med bl.a. integrationskontrakter for personer med humanitær opholdstilladelse**Problemstilling**

Mange af de personer, som kommunerne får boligplaceret og som har fået humanitær opholdstilladelse i Danmark, opleves at være så dårligt fungerende, at de redskaber, der efter integrationsloven er til rådighed over for målgruppen, ikke vurderes at være tilstrækkelige over for målgruppen. For eksempel har personer med humanitær opholdstilladelse ofte fysiske eller psykiske lidelser, der betyder, at de skal placeres i en beskyttet bolig, skal til regelmæssig læge- og hospitalsbehandling mv. Kommunerne finder det svært at udnytte mulighederne i integrationslovens §16, stk. 7 eller at understøtte behov for eksempelvis tilskud til beskyttet bolig (der ofte er meget dyr), taxatransport til behandling mv.

Samtidig er det vanskeligt at arbejde med denne gruppe på samme måde som andre udlændinge, idet det er vanskeligt at indgå en integrationskontrakt, hvori der indgår beskæftigelsesmål m.v. Dermed bliver arbejdet med udarbejdelse af kontrakter mere tidskrævende. Jf. bekendtgørelse om udarbejdelse af integrationskontrakt § 5, kan udarbejdelse af integrationskontrakt udskydes i tilfælde, hvor dette vurderes mest hensigtsmæssige. For flere udlændinge med humanitær opholdstilladelse er udfordringen dog, at der skal opstilles målsætning for, hvornår introduktionsprogrammet kan startes, hvilket i nogle tilfælde kan vare længe og er vanskeligt at forudsige. Nogle kommuner finder dog ikke, at det er et problem at håndtere integrationskontrakten for denne gruppe, idet de fokuserer på kontrakten som et redskab, der tager udgangspunkt i den enkeltes muligheder og evner. Dermed behøves der ikke fokuseres på eksempelvis beskæftigelsesmål men i højere grad på den sociale integration.

Input til forenkling

Forslag 1: Personer med humanitær opholdstilladelse har behov for en helt anden type udredning i forhold til deres fremtidige muligheder, end redskaberne i integrationsloven giver. Der bør derfor tænkes i nye tilbud og redskaber over for denne særlige målgruppe. Særligt bør der sættes fokus på de ydelser, der er mulighed for at give til denne gruppe, da der ofte er tale om helt andre behov end hos andre udlændinge.

41. Underretninger om opholdstilladelser jævnfør udlændingelovens § 44 a har ofte fejl**Problemstilling**

De underretninger om opholdstilladelser, som kommunerne modtager fra Udlændingesservice, har ofte mange fejl. Det drejer sig om fejl i datoer for opholdstilladelserne, borgernes fødselsdatoer, hvorvidt der er stillet garanti m.v. Kommunerne skal derfor bruge ressourcer på at håndtere disse fejl.

Input til forenkling

Kommunerne ønsker blot at modtage besked fra Udlændingesservice om, at der er givet nye opholdstilladelser. På den måde kan kommunerne selv gå ind og tjekke opholdstilladelserne (der som regel ikke har fejl) på Udlændingeportalen. På den måde får kommunerne de korrekte oplysninger, og Udlændingesservice sparer arbejdet med udarbejdelse af underretninger.

42. Udarbejdelse af udtalelse til Udlændingesservice ved udløb af integrationsperioden er tidskrævende**Problemstilling**

Kommunerne finder det tidskrævende at udarbejde den status for udlændingens deltagelse i introduktionsprogrammet til Udlændingesservice, der ifølge bekendtgørelse af lov om integration af udlændinge i Danmark, § 18 a er obligatorisk at udarbejde ved udløb af den treårige integrationsperiode. Kommunerne bruger mange ressourcer på at indhente oplysninger om sprogskeleforløb, fravær i forbindelse med undervisningen, hvorvidt der er givet kontanthjælp eller starthjælp i perioden, om sikkerhedsstillelsen er blevet nedskrevet i perioden m.v. Arbejdet bliver ekstra vanskeligt i de tilfælde, hvor udlændingen har skiftet kommune. I så fald skal den nuværende kommune bruge ekstra mange ressourcer på at kontakte tidligere kommuner og få oplysninger om sprogundervisning, fravær i aktiviteter m.v. Samtidig er det uklart for kommunerne, hvorvidt Udlændingesservice altid har behov for udtalelserne.

Skemaet, der skal sendes til Udlændingesservice, opfattes som uoverskueligt. Kategorierne matcher ikke altid de forhold, der gør sig gældende for borgerne. Eksempelvis kan kommunen ikke sætte kryds ved, at der er tilbudt og gennemført danskundervisning, uden også at krydse af, at der har været tilbud om introduktionsprogram. Dermed findes ikke en kategori for borgere, der kun modtager danskundervisning.

Input til forenkling

Forslag 1: Det bør tages op til overvejelse, hvorvidt det er nødvendigt at udarbejde udtalelse i alle sager.

Forslag 2: Skemaet, der skal sendes til Udlændingesservice, bør forbedres, så det i højere grad stemmer overens med de forhold, der gør sig gældende for borgerne.

Forslag 3: Reglerne om, at kommunen skal udarbejde en afsluttende status til Udlændingesservice, bør afskaffes.

Behov for afklaring:

- På hvilke punkter bør skemaet til Udlændingesservice forbedres?

43. Reglerne vedrørende meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse er komplicerede og administrativt byrdefulde**Problemstilling**

Kommunerne skal som en del af indsatsen for udlændinge varetage en række opgaver efter udlændingeloven. Det gælder bl.a. vedrørende tidsubegrænset opholdstilladelse, hvorefter kommunerne skal:

- Vejlede den enkelte udlænding om de krav, der stilles for opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse
- Afgive en udtalelse om den enkelte udlændings deltagelse i introduktionsprogrammet og deltagelse i tilbud efter beskæftigelsesloven m.v., når udlændingen søger om tidsubegrænset opholdstilladelse

Vejledningsopgaven er vanskelig, idet reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse er komplicerede, og idet reglerne er blevet ændret flere gange. Hvilke regler, der gælder for den enkelte udlænding, afhænger bl.a. af, hvornår udlændingen har ansøgt om/opnået den første opholdstilladelse.

Opgaven vedrørende udtalelser til Udlændingesservice er administrativt byrdefuld for kommunerne. Det følger af § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1376 om tidsubegrænset opholdstilladelse, at introduktionsprogrammet anses for gennemført, når udlændingen har deltaget i mindst 85 pct. af hver af de tilbudte aktiviteter, og det følger af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at de tilbudte beskæftigelsesrettede aktiviteter, der er fastlagt i integrationskontrakten, anses for gennemført, hvis udlændingen har deltaget i mindst 85 pct. af hver af de fastlagte aktiviteter. Dette indebærer en vidtgående fraværsregistrering.

Input til forenkling

Forslag 1: At det overvejes, hvorvidt det efter indførelsen af kravet om integrationseksamen er relevant at opretholde kravet om deltagelse i tilbud efter beskæftigelsesloven som betingelse for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Forslag 2: Alternativt at kravet om 85 pct. deltagelse i hvert enkelt tilbud erstattes af andre – mere forenklede – krav til den enkelte udlændings deltagelse.

44. Administrativt byrdefuldt at administrere to parallelle regelsæt**Problemstilling**

Såvel ydelser som beskæftigelsesrettede tilbud til udlændinge omfattet af integrationsloven er langt hen ad vejen omfattet af den samme regulering, som gælder for andre borgere efter aktivloven og beskæftigelsesloven. Den månedlige introduktionsydelse til den starthjælp, der kan ydes efter reglerne i aktivloven, og de beskæftigelsesrettede tilbud i introduktionsprogrammet svarer til tilbudsviften i beskæftigelsesloven. Der er nogle få indholdsmæssige forskelle i integrationslovens regelsæt, set i relation til den øvrige lovgivning. Hertil kommer, at der er formulingsforskelle i lovttekster og bekendtgørelser, også selv om det materielle indhold er det samme.

Kommunerne skal således, både hvad angår ydelse og beskæftigelsesrettede tilbud, administrere efter to parallelle regelsæt med alt hvad dette indebærer for de administrative systemer, uanset at personer under integrationsloven udgør en forholdsvis lille gruppe borgere. Samtidig hermed skal der i administrationen tages højde for de bestemmelser, hvor integrationsloven afviger fra andre love.

Input til forenkling

Forslag 1: At der igangsættes et arbejde med henblik på at integrere integrationslovens bestemmelser vedrørende ydelser i aktivloven og beskæftigelsesloven.

Forslag 2: At der igangsættes et arbejde med henblik på at integrere integrationslovens bestemmelser vedrørende introduktionsprogrammet, herunder integrationskontrakter, i beskæftigelseslovgivningen.

45. Vejledning af udenlandske studerende om mulige opholdsretlige konsekvenser af en ansøgning om offentlig hjælp er administrativt byrdefuldt**Problemstilling**

Efter udlændingelovens § 44 e skal en kommune indberette til Udlændingesservice, hvis en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse som studerende under sit ophold her i landet modtager offentlig hjælp til forsørgelse. Hjælp til offentlig forsørgelse omfatter ifølge lovbemærkningerne en lang række ydelser, herunder bl.a. kontanthjælp, dagpenge ved arbejdsløshed/sygdom/fødsel, børnetilskud, boligstøtte m.v.

I lovbemærkningerne forudsættes det, at kommunerne vejleder den studerende om mulige opholdsretlige konsekvenser af en ansøgning om offentlig hjælp. De nævnte ydelser involverer imidlertid mange medarbejdere i forskellige dele af den kommunale forvaltning, og at klæde de mange medarbejdere på til at løfte denne vejledningsopgave er en stor opgave. Herudover initieres sygedagpenge i mange sager af arbejdsgiveren.

Input til forenkling

Forslag 1: At udlændinge med opholdstilladelse som studerende af udlændingemyndighederne ved opholdstilladelsen informeres grundigt, ikke alene om at de ikke må modtage offentlig hjælp til forsørgelse, men også om, hvilke typer af hjælp, de ikke må modtage.

Forslag 2: At det undersøges, om udlændingemyndighederne i CPR kan indlægge advis/kode vedrørende udlændinge med opholdstilladelse som studerende, således at de enkelte forvaltninger adviseres om, at der er tale om en udlænding, der ikke må modtage forsørgelsesmæssige ydelser.